

Rīgā, 2017. gada 17. martā

Nr. 01000-4.1/10

Par studiju programmas licencēšanu

Latvijas Kultūras akadēmija un Rīgas Tehniskā universitāte lūdz licencēt kopīgo akadēmisko bakalaura studiju programmu "Radošās industrijas".

augstskolas nosaukums un augstskolas reģistrācijas apliecības numurs	Latvijas Kultūras akadēmija Izgl. iestādes reģ. apl. Nr. 3342301524	Rīgas Tehniskā universitāte Izgl. iestādes reģ. apl. Nr. 3341000709
augstskolas vai koledžas juridiskā adrese, tālruna numurs un elektroniskā pasta adrese	Ludzas iela 24, Rīga, LV-1003 Tālr.: 67140175 e-pasts: admin@lka.edu.lv	Kaļķu iela 1, Rīga, LV-1658 Tālr.: 67089300 e-pasts: rtu@rtu.lv
studiju programmas nosaukums	RADOŠĀS INDUSTRIJAS	
studiju programmai atbilstošā studiju virziena nosaukums	Mākslas	Vadība, administrēšana un nekustamo īpašumu pārvaldība
studiju programmas kods saskaņā ar Latvijas izglītības klasifikāciju	43217	
studiju programmas apjoms, īstenošanas ilgums, studiju veids, forma un īstenošanas valoda	120 KP (180 ECTS) 3 gadi (6 semestri) pilna laika studijas 4 gadi (8 semestri) nepilna laika studijas latviešu valodā, angļu valodā	
uzņemšanas prasības	vidējā izglītība, kas iegūta Latvijā vai ārvalstīs	
iegūstamā grāda nosaukums	humanitāro zinātņu bakalaura grāds radošajās industrijās	
adrese, kur tiks īstenota studiju programma, norādot, vai studiju programmu īsteno augstskola, augstskolas filiāle, koledža vai koledžas filiāle	Latvijas Kultūras akadēmijas studiju ēkas: Ludzas iela 24, Rīga, LV-1003; Dzirnavu iela 46, Rīga, LV 1010; Rīgas Tehniskā universitātes studiju ēkas: Kalnciema ielā 6, Rīga, LV 1048. Programmu īsteno augstskolas.	
studiju programmas direktora vārds, uzvārds, kontaktinformācija un tās personas vārds, uzvārds, amats un kontaktinformācija, kuru augstskola vai koledža pilnvarojusi kārtot ar licencēšanu saistītos jautājumus	Latvijas Kultūras akadēmijas programmas direktore Agnese Hermane Tālr. 29296861 e-pasts: agnese.hermane@lka.edu.lv	Rīgas Tehniskās universitātes programmas direktors Deniss Šceulovs Tālr. 29618841 e-pasts: deniss.sceulovs@rtu.lv

Latvijas Kultūras akadēmijas rektore
Rūta Muktupāvela

Rīgas Tehniskās universitātes rektors
Leonīds Ribiekis

Uldis Sukovskis
Rīgas Tehniskās universitātes
studiju prorektors
08.05.2017.

KULTŪRAS SOCIOLOĢIJAS UN MENEDŽMENTA KATEDRA

INŽENIEREKONOMIKAS UN VADĪBAS FAKULTĀTE

LATVIJAS KULTŪRAS AKADEMIJAS UN
RĪGAS TEHNISKĀS UNIVERSITĀTES
KOPIGĀ
AKADĒMISKĀ BAKALĀURA STUDIJU PROGRAMMA
RADOŠĀS INDUSTRIJAS
(*Creative Industries*)

LICENCĒŠANAS PIETEIKUMS

IZGLĪTĪBAS TEMATISKĀ GRUPA: HUMANITĀRĀS ZINĀTNES UN MĀKSLA
IZGLĪTĪBAS TEMATISKĀ JOMA: **MĀKSLAS**
IZGLĪTĪBAS PROGRAMMU GRUPAS KLASIFIKĀCIJAS KODS: **217 RADOŠĀS INDUSTRIJAS**

RĪGA, 2017

SATURS

1. STUDIJU PROGRAMMAS ATBILSTĪBA LATVIJAS KULTŪRAS AKADEMĪJAS UN RĪGAS TEHNISKĀS UNIVERSITĀTES STRATĒGĪJAI, AKREDITĒTAJĒM STUDIJU VIRZIENIEM	4
2. PROGRAMMAS IZVEIDES PAMATOJUMS RADOŠO INDUSTRIJU UN UZŅĒMĒJDARBĪBAS ATTĪSTĪBAS KONTEKSTĀ.....	5
3. STUDIJU PROGRAMMAS ATBILSTĪBA VALSTS POLITIKAS PLĀNOŠANAS DOKUMENTIEM UN RADOŠO INDUSTRIJU ATTĪSTĪBAS TENDENCĒM PASAULĒ.....	6
4. PRASĪBAS IEPRIEKŠĒJAI IZGLĪTĪBAI.....	8
5. STUDIJU PROGRAMMAS ĪSTENOŠANAS MĒRĶIS, UZDEVUMI UN STUDIJU PROGRAMMAS NOSLĒGUMĀ PLĀNOTIE STUDIJU REZULTĀTI	8
6. STUDIJU PROGRAMMAS SATURS UN STRUKTŪRA. STUDIJU PROGRAMMAS STUDIJU SATURA APRAKSTS	10
7. IEGŪSTAMĀS IZGLĪTĪBAS VĒRTĒŠANAS KRITĒRIJI UN KĀRTĪBA	12
8. PROGRAMMAS PRAKTISKĀS REALIZĀCIJAS IZKLĀSTS UN KVALITĀTES NODROŠINĀŠANA	14
9. STUDIJU PROGRAMMAS ATBILSTĪBA KOPĪGĀS STUDIJU PROGRAMMAS PRASĪBĀM	18
10. STUDIJU PROGRAMMAS ATBILSTĪBA AKADEMISKĀS IZGLĪTĪBAS STANDARTAM	18
11. STUDIJU PROGRAMMAS ĪSTENOŠANĀ IESAISTĪTĀ AKADEMISKĀ PERSONĀLA UZSKAITĪJUMS, KVALIFIKĀCIJA UN PAREDZĒTIE PIENĀKUMI.....	20
12. STUDIJU PROGRAMMAS SALĪDZINĀJUMS AR VISMĀZ DIVĀM TĀDA PAŠA LĪMEŅA UN TĀDAM PAŠAM STUDIJU VIRZIENAM ATBILSTOŠĀM EIROPAS SAVIENĪBAS VALSTŠ ATZĪTĀM AUGSTSKOLU STUDIJU PROGRAMMĀM	21
13. STUDIJU PROGRAMMAS SALĪDZINĀJUMS AR LATVIJAS AUGSTSKOLU PIEDĀVĀJUMU.....	26
14. STUDIJU PROGRAMMAS ĪSTENOŠANĀ IESAISTĪTĀS STRUKTŪRVIENTĪBAS UN PERSONĀLS, PALĪGPERSOŅĀLS.....	29
15. STUDIJU PROGRAMMAS INFRASTRUKTŪRAS NODROŠINĀJUMS UN ĪSTENOŠANAI NEPIECIEŠAMĀS MATERIĀLTEHNISKĀS BĀZES RAKSTUROJUMS.....	34
16. STUDIJU PROGRAMMAS IZMAKSAS, FINANSĒŠANAS AVOTI.....	34
17. STUDIJU PROGRAMMAS SADARBĪBA AR DARBA DEVĒJIEM, PROFESIONĀLAJĀM ORGANIZĀCIJĀM.....	34
18. STUDIJU PROGRAMMĀ PAREDZĒTĀS PRAKSES UN TO PLĀNOJUMS	35
19. ABSOLVENTU NODARBINĀTĪBAS IESPĒJAS ATBILSTOŠI IEGŪSTAMAJAM GRĀDAM.....	36
20. DARBA DEVĒJU UN NOZARES SPECIĀLISTU IESAISTE STUDIJU PROGRAMMAS IZSTRĀDĒ.....	37
20. NEATKARĪGAS PROGRAMMU EKSPERTĪZES ATZINUMS.....	37
21. IZMANTOTIE AVOTI	39

PIELIKUMI

- Pielikums nr. 1** Latvijas Kultūras akadēmijas 2017. gada 20. februāra Senāta lēmums nr. 2 Par akadēmiskās bakalaura studiju programmas „Radošās industrijas” apstiprināšanu (izraksts)
- Pielikums nr. 2** Rīgas Tehniskās universitātes 2017. gada 20. februāra Senāta lēmums nr.607 Par akadēmiskās bakalaura studiju programmas „Radošās industrijas” apstiprināšanu (izraksts)
- Pielikums nr. 3** Augstākās izglītības padomes atzinums par akadēmiskās bakalaura studiju programmas „Radošās industrijas” īstenošanas uzsākšanu Latvijas Kultūras akadēmijā” (kopija)
- Pielikums nr. 4** Latvijas Kultūras akadēmijas studiju virziena „Mākslas” akreditācijas lapa nr. 21., izdota 2013. gada 26. jūnijā (kopija)
- Pielikums nr. 5** Rīgas Tehniskās universitātes studiju virziena “Vadība, administrēšana un nekustamo īpašumu pārvaldība Akreditācijas lapa nr. 22
- Pielikums nr. 6** Akadēmiskās bakalaura studiju programmas „Radošās industrijas” studiju kursu saraksts

- Pielikums nr. 7** Akadēmiskās bakalaura studiju programmas „Radošās industrijas” studiju kursu plānojums pa semestriem
- Pielikums nr. 8** Akadēmiskās bakalaura studiju programmas „Radošās industrijas” studiju kursu apraksti latviešu un angļu valodā
- Pielikums nr. 9** Akadēmiskās bakalaura studiju programmas „Radošās industrijas” akadēmiskā personāla uzskaitījums (ar parakstiem)
- Pielikums nr. 10** Akadēmiskās bakalaura studiju programmas „Radošās industrijas” īstenošanā iesaistīto docētāju CV
- Pielikums nr. 11** Akadēmiskās bakalaura studiju programmas īstenošanā iesaistīto docētāju ar studiju programmu saistīto pēdējo piecu gadu zinātnisko publikāciju saraksts recenzējamās izdevumos, pētniecības un mākslinieciskās jaunrades sasniegumu saraksts
- Pielikums nr. 12** RTU un LKA sadarbības partneri prakšu nodrošināšanā, līgumu izlase
- Pielikums nr. 13** Nolikums par praksēm akadēmiskajā bakalaura studiju programmā „Radošās industrijas”
- Pielikums nr. 14** Līguma kopija par LKA un RTU sadarbību kopīgu programmu izstrādē un īstenošanā, LKA un RTU rīkojumi par darba grupu izveidi
- Pielikums nr. 15** Līguma kopija par kopīgas bakalaura studiju programmas „Radošās industrijas” īstenošanu
- Pielikums nr. 16** Nolikums par bakalaura gala pārbaudījumiem Latvijas Kultūras akadēmijas un Rīgas Tehniskās universitātes kopīgajā bakalaura studiju programmā “Radošās industrijas”
- Pielikums nr. 17** LKA un RTU apliecinājumi par studiju turpināšanas iespēju citā studiju programmā, ja programmas īstenošana tiek pārtraukta
- Pielikums nr. 18** Neatkarīgās ekspertīzes atzinums un atsauksmes par programmu “Radošās industrijas”
- Pielikums nr. 19** LKA un LNB sadarbības līgums
- Pielikums nr. 20** Diploms un diploma pielikums

1. Studiju programmas atbilstība Latvijas Kultūras akadēmijas un Rīgas Tehniskās universitātes stratēģijai, akreditētajiem studiju virzieniem

Kopīgā starpdisciplinārā studiju programma tiek veidota saskaņā ar Latvijas Kultūras akadēmijas (LKA) stratēģijā 2015. – 2020. gadam un Rīgas Tehniskās universitātes (RTU) stratēģijā 2014. – 2020. gadam noteiktajiem mērķiem un prioritātēm, kā arī atbilstoši LKA akreditētajam studiju virzienam “Mākslas” un RTU akreditētajam studiju virzienam “Vadība, administrēšana un nekustamā īpašuma pārvaldība (RTU).

LKA stratēģijas 1.prioritāte (P1) *Nodrošināt augstu studiju procesa kvalitāti* ietver darba uzdevumu - jaunas bakalaura līmeņa studiju programmas izveidi radošajās industrijās, savukārt 4.prioritāte (P4) *veidot sadarbības platformu radošo industriju attīstībai*, paredz partnerību veidošanu radošo industriju attīstībai un sadarbību veidošanai. Programma tiek izstrādāta arī saskaņā ar LKA Izglītības programmu attīstības plānu 2016.–2020. gadam, kurā noteikta prioritāte (P1.2) *Diversificēt izglītības piedāvājumu: izstrādāt jaunas (tai skaitā starptautiskas un kopīgās) studiju programmas, tai skaitā STEM studiju programmās.* (LKA, 2015). RTU stratēģijas apakšmērķis ir *prestīžās, starptautiski atzītās augstas kvalitātes studijās sagatavoti starptautiski konkurētspējīgi, analītiski un radoši domājoši speciālisti, kuri nodrošina Latvijas tautsaimniecības attīstību un kuriem piemīt spēja mācīties mūža garumā* (RTU, 2014), kas saskan ar kopīgās programmas “Radošās industrijas” mērķiem.

Trīsgadīgas bakalaura programmas izveide sekmēs LKA un RTU starpdisciplināro sadarbību, kas ir radošo industriju attīstības priekšnosacījums, veicinās studējošo ātrāku nonākšanu darba tirgū un personiskās profesionālās karjeras veidošanu, jaunuzņēmumu skaita palielināšanos. Akadēmiskās bakalaura studiju programmas izveide dos programmas beidzējiem lielāku karjeras izvēles brīvību, attīstīs kompetences, kas palīdz darboties plašākā kontekstā, ļauj savstarpēji integrēt profesionālās iemaņas ar akadēmiskajām zināšanām, kā arī ar nozares specifikai atbilstošām pētniecības prasmēm.

LKA un RTU kopīgā bakalaura studiju programma, apvienojot abu augstskolu akreditēto studiju virzienu kompetences, sekmēs starpdisciplināru sadarbību radošo industriju speciālistu sagatavošanā. Programma izveidota, lai sagatavotu radošo industriju uzņēmējus, kuri izprot radošo industriju uzņēmējdarbības procesus un likumsakarības, pārzina biznesa modeļus, orientējas kultūras un mākslas jomās, kultūras organizāciju darbības specifikā. **Programmas absolventu starpdisciplinārās zināšanas ļaus padziļinātāk izprast dažādu sektoru sadarbības iespējas, sekmīgāk darboties radošajā uzņēmējdarbībā, saskatot daudzveidīgākas attīstības iespējas un radot inovatīvākus un augstvērtīgākus produktus un pakalpojumus. Programmas absolventi spēs paši veidot jaunuzņēmumus (startup), radīt jaunas darba vietas, strādāt radošo industriju uzņēmumos un kultūras organizācijās, organizēt projektus un pasākumus, sekmējot radošo industriju attīstību dažādos sektoros.**

2. Programmas izveides pamatojums radošo industriju un uzņēmējdarbības attīstības kontekstā

Kultūrā un radošumā balstītās industrijas (arhitektūra, dizains, kino, izpildītājmāksla, vizuālā māksla, mūzika, amatniecība, mode, izdevējdarbība, tehnoloģijas, televīzija, radio un interaktīvie mediji, reklāma, datorspēles un interaktīvās programmatūras, kultūras mantojums, kultūras izglītība, atpūta, izklaide un citas kultūras darbības) šobrīd pasaulē ir nozīmīgs darbavietu un labklājības avots. Vairākos pētījumos (KEA, 2006; Innovation Union Competitiveness Report, 2011; Report on a Coherent EU Policy for Cultural and Creative Industries, 2016) tiek augstu novērtēts kultūras un radošo industriju attīstības potenciāls, kā arī, pamatojoties uz kvantitatīviem rādītājiem, tiek uzsvērts, ka radošās industrijas ir ekonomikas dzinējspēks un visstraujāk augošā tautsaimniecības nozare. **Radošo industriju sektorā Eiropā darbojas 11,2% no privātajiem uzņēmumiem un 7,5% no visām nodarbinātajām personām** (Report on a Coherent EU Policy for Cultural and Creative Industries, 2016). **Radošo industriju un ar tām saistīto nozaru jomā Latvijā darbojas vairāk nekā 10 000 uzņēmumu, kas nodarbina vairāk nekā 70 000 darbinieku.** Radošās industrijas strauji attīstās arī Latvijā. Kopumā radošās industrijas un ar tām saistītās nozares Latvijas ekonomikā, līdzīgi kā citās ES valstīs, veido aptuveni 8 %–10 % no kopējā uzņēmumu un nodarbināto skaita, neto apgrozījuma, radītās pievienotās vērtības un eksporta apjoma. (Latvijas radošo industriju darbība, 2013).

Radošo industriju ietvaros par galveno resursu tiek uzskatīts cilvēku talants, radošums un spējas. Apvienojot tādas tradicionāli nošķirtas jomas kā māksla, uzņēmējdarbība un tehnoloģijas, tiek radīti jauni produkti ar augstu pievienoto vērtību. Eiropas Padome atzinusi, ka **pastāv liela nepieciešamība sekmēt radošumu biznesa izglītībā – iekļaut kultūras studijās menedžmenta aspektus un otrādi – veicināt radošumu biznesa un uzņēmējdarbības profesionāļu apmācībā** (Eiropas Padome, 2014). Mākslas pasaule un uzņēmējdarbība ir cieši saistītas, tās viena otru papildina un paver jaunas iespējas. Kā atzīts IBM (International Business Machines Corporation) veiktā pētījumā, kurā aptaujāti 1500 lielu uzņēmumu vadītāji dažādās pasaules valstīs, radošums ir vienīgais, kas uzņēmumiem ļauj navigēt mainīgajā un sarežģītajā uzņēmējdarbības vidē (The Guardian, 2012). Mākslas pasaules iepazīšana var nodrošināt lielāko no vērtībām uzņēmējdarbībā – tā māca, kā kļūt inovatīvākam, radošākam. **Uzņēmēji nepārtraukti un izmisīgi meklē jaunu ideju avotus, un šajos radošuma meklējumos tie var daudz ko mācīties no mākslas un radošajām industrijām** (The Economist Schumpeter blog, 2011). Inovācijas, domāšanas modeļi un emocionālā inteliģence, ko piedāvā māksla, var nodrošināt uzņēmumus ar jauniem instrumentiem, kā mainīt veco un iesīkstējušo domāšanu (G.Schiuma, 2011). Radošās industrijas ir mākslas, kultūras, biznesa un tehnoloģiju krustceles. Tikai starpnozaru sadarbība noved pie inovācijām (Creative Economy Report, 2008). Šie argumenti ņemti vērā, veidojot radošo industriju programmu, kurā apvienotas **mākslas un uzņēmējdarbības kompetences, lai sekmētu programmas absolventu spējas radīt inovatīvus produktus un pakalpojumus, radošu saturu un pieredzi, kas sekmētu spēju darboties mūsdienu mainīgajā, izaicinājumiem pilnajā vidē.**

3. Studiju programmas atbilstība valsts politikas plānošanas dokumentiem un radošo industriju attīstības tendencēm pasaulē

LKA un RTU kopīgā akadēmiskā bakalaura studiju programma “Radošās industrijas” veidota saskaņā ar valsts attīstības plānošanas dokumentos paustajām izglītības, kultūras un uzņēmējdarbības attīstības prioritātēm, kurās akcentēta radošuma nozīme, augstskolu sadarbība un resursu lietpratīga izmantošana. Radošuma loma inovāciju sekmēšanā un radošo industriju nozares attīstības nozīme tautsaimniecībā uzsvērtā gan ES, gan nacionāla līmeņa attīstības plānošanas dokumentos. Šīs idejas īpaši akcentētas vidējā termiņa attīstības plānošanas dokumentos, kas izstrādāti plānošanas periodam 2014 - 2020.

Eiropas komisijas ziņojumā par Eiropas augstākās izglītības iestāžu studiju piedāvājuma kvalitāti, norādīts, ka augstākās izglītības iestādēm vajadzētu veicināt starpdisciplināru, interdisciplināru un transdisciplināru pieeju mācību vielas apguvē, apmācībā un novērtēšanā. Tām jāpalīdz studentiem paplašināt viņu izpratnes horizontus, sekmēt viņu spējas uzņēmējdarbībā un radošajā domāšanā (Report to the EC on Improving the quality of teaching and learning in Europe's higher education institutions, 2013).

Latvijas nacionāla līmeņa vidējā termiņa attīstības plānošanas dokumentā Nacionālās attīstības plāns 2014. – 2020. gadam (NAP2020) norādīts, ka globalizētajā un digitalizētajā pasaulē valstu konkurētspēju arvien vairāk nosaka radošas idejas, kas pārnestas inovatīvos produktos un pakalpojumos, ka Latvijas iedzīvotāji, pateicoties plaši pieejamām jaunajām tehnoloģijām un pieaugušo izglītības programmām, ir attīstījuši radošo uzņēmējdarbību. Viņi nodrošina darbu sev un citiem un spēj ar saviem produktiem un pakalpojumiem sekmīgi konkurēt pasaules tirgū (NAP2020, 8.lpp). Radošo industriju speciālistu sagatavošana sekmēs NAP2020 pirmā rīcības virziena *Augstākā un eksportspējīga ražošana un starptautiski konkurētspējīgi pakalpojumi* 3. mērķa *Komercializējamu radošo industriju attīstība* un tam pakārtotā uzdevuma (10) *atbalstīt radošo industriju, lai attīstītu kultūrā bāzētas inovācijas un veicinātu kultūras, zinātnes un uzņēmēju sadarbību, atbalstot radošo industriju uzņēmējdarbības eksportspēju (t.sk. audiovizuālā sektora) un valsts starptautisko konkurētspēju* sasniegšanu.

LKA un RTU kopīgā programma veidota saskaņā ar arī izglītības plānošanas dokumentu “Izglītības attīstības pamatnostādnes 2014.-2020. gadam”, kurā norādīts, ka valsts politikā augstākajā izglītībā būs prioritārs atbalsts pasākumiem, kas veicina dažādu veidu ciešāku sadarbību kopīgu programmu izstrādē un īstenošanā, darba tirgus vajadzību ievērošanu studiju saturā, resursu koncentrēšanu. Runājot par izglītības konkurētspēju, pamatnostādnes paredz augstākās izglītības resursu konsolidāciju un studiju programmu ciešāku integrāciju ar industriju. Tiek izteikts atbalsts studiju programmu konsolidēšanai, veidojot kopīgas studiju programmas. (Izglītības attīstības pamatnostādnes 2014.-2020. gadam, 2013). LKA un RTU kopīgā programma atbilst šim nosacījumam, jo tiek apvienoti abu augstskolu resursi, programma veidota, reaģējot uz industrijas pieprasījumu, un tā tiks īstenota ciešā saiknē ar industriju, jo programmas īstenošanā piesaistīti

vieslektori, kas pārstāv industriju, studentiem tiks nodrošinātas divas prakses un industrijas pārstāvji ir bijuši iesaistīti programmas veidošanā.

Programmas izstrādes gaitā un tās īstenošanas plānā veidota hierarhiska sasaiste arī ar Zinātnes, tehnoloģijas attīstības un inovācijas pamatnostādņēm 2014.–2020. gadam, gan ar Zinātnes, tehnoloģiju un inovāciju politikas attīstības pamatprincipiem un astoņiem apakšmērķiem, gan ar visiem četriem dokumenta rīcības virzieniem.

Arī Viedās specializācijas stratēģijā (VSS) kā viena no problēmām minēta nepietiekoša radošā un intelektuālā kapitāla izmantošana inovāciju radīšanā (Informatīvais ziņojums par "Par Viedās specializācijas stratēģijas izstrādi", 2013), tāpēc studiju programmā īpaša uzmanība pievērsta studentu inovācijspējas sekmēšanai. VSS kā viena no prioritātēm akcentēta netehnoloģisko inovāciju un Latvijas radošās industrijas potenciāla plašāka izmantošana tautsaimniecības nozaru augstākas pievienotās vērtības produktu un pakalpojumu ražošanā (Informatīvais ziņojums par "Par Viedās specializācijas stratēģijas izstrādi", 2013).

Radošo industriju attīstība kā viena no prioritātēm ir arī valsts (Kultūras ministrijas) galvenā kultūrpolitikas plānošanas dokumenta "Kultūrpolitikas pamatnostādnes 2014.-2020. gadam "Radošā Latvija"" uzmanības centrā. Šo pamatnostādņu 3.prioritāte – *radošums mūžizglītībā un uz darba tirgu orientēta kultūrizglītība*. Tāpat, 2.prioritātes uzdevumu kontekstā tiek norādīts, ka *kultūrizglītības augstskolu radošais potenciāls inovāciju attīstībai netiek pilnībā izmantots, tostarp nepietiekami izmantotas ir kultūrizglītības augstskolu sadarbības iespējas ar citām kultūras jomas un tehniskajām augstskolām un uzņēmējiem, veidojot inovatīvas starpaugstskolu un starpnozaru programmas un prakses*. Viens no kavējošiem faktoriem inovāciju un radošo eksperimentu rezultātu pārnesei praktiskā pielietojumā ir materiāltechniskās bāzes tehnoloģisko inovāciju potenciāla trūkums, tāpēc svarīgi attīstīt kultūras un tehnisko augstskolu ciešāku sadarbību starpdisciplināru projektu un programmu ietvaros. ("Radošā Latvija", 2013). LKA un RTU programma "Radošās industrijas" veidota, lai sekmētu starpaugstskolu sadarbību un izmantotu gan kultūrizglītības augstskolas, gan tehniskās augstskolas potenciālu. Tā veidota saskaņā ar dažāda līmeņa un dažādu sektoru plānošanas dokumentos paustajām prioritātēm.

Arī 2016. gada nogalē publicētajā pētījumā "Sociālo un humanitāro zinātņu (SHZ) ekosistēmas analītisks apraksts" norādīts, ka liela nozīme VSS īstenošanā ir sociālajām un humanitārajām zinātnēm un ka šo nozaru resurss izmantojams intensīvāk. Pētījumā norādīts, ka SHZ zināšanas ir būtiskas ikviena inovatīva produkta veidošanā uzņēmumos, jo nodrošina līdz 50% funkciju inovācijā. SHZ sfērā sakņojas modernai izglītībai aktuālās kompetences: analītiskā un kritiskā domāšana, komunikācija (tai skaitā starpkultūru), lēmumu pieņemšana, savienojot konkrēto un plašāko kontekstu, radošums, spēja darboties gan patstāvīgi, gan komandā. Inovācijas kapacitātei izšķirošas ir spējas interpretēt, komunicēt un savienot atšķirīgas perspektīvas, iztēloties risinājumus ārpus ierastās prakses. To īpaši veicina humanitārās zinātnes un māksla, to savienojums ar citām nozarēm, kā arī SHZ zinātņu devums izglītības sistēmas pilnveidei. (Sociālo un humanitāro zinātņu (SHZ) ekosistēmas analītisks apraksts, 2016). Pētījumā minēta komersantu vajadzība pēc speciālistiem ar

hibrīdām prasmēm – viens no mērķiem LKA un RTU kopīgajā programmā ir sagatavot cilvēkresursus, kas atbilst šim pieprasījumam.

4. Prasības iepriekšējai izglītībai

Saskaņā ar LKA un RTU savstarpēji saskaņotiem uzņemšanas noteikumiem, programmā ir tiesības studēt Latvijas Republikas pilsoņiem un nepilsoņiem, kā arī ārvalstniekiem, kuriem ir derīga uzturēšanās atļauja. Uz uzņemšanu bakalaura studiju programmā pretendējošajai personai obligāta prasība ir iepriekš iegūta vidējā izglītība. Reģistrējoties studijām, reflektanti uzrāda Vispārējās vidējās izglītības sertifikātu ar vērtējumu angļu (vai vācu, vai franču) valodas centralizētajā eksāmenā, latviešu valodas (līdz 2011. gadam - latviešu valodas un literatūras) centralizētā eksāmena vērtējumu un matemātikas centralizētā eksāmena vērtējumu un iesniedz tā kopiju. Studentu uzņemšana notiek LKA, bet pēc studiju līgumu noslēgšanas studējošie tiek reģistrēti abu augstskolu sistēmās.

Programmā studējošie tiek uzņemti atklātā un vienlīdzīgā konkursā. Atbilstoši konkursa rezultātiem studijas programmā var tikt apmaksātas no valsts budžeta, kā arī fizisko vai juridisko personu līdzekļiem. Ārvalstnieki, kuri nav Eiropas Savienības pilsoņi, Eiropas Ekonomikas zonas pilsoņi vai Šveices Konfederācijas pilsoņi un Eiropas Savienības pastāvīgie iedzīvotāji LKA un RTU kopīgajā programmā var studēt saskaņā ar LR Augstskolu likuma 83. panta noteikumiem, bet nevar pretendēt uz studiju vietām par valsts budžeta līdzekļiem.

5. Studiju programmas īstenošanas mērķis, uzdevumi un studiju programmas noslēgumā plānotie studiju rezultāti

Kopīgā akadēmiskā bakalaura studiju programma “Radošās industrijas” veidota ar nolūku sagatavot starpdisciplinārus, radošus, motivētus speciālistus darbam radošajās industrijās - dažādos nozares uzņēmumos un dažādās uzņēmējdarbības formās, ar padziļinātu izpratni par kultūras un mākslas procesiem un vēlmi sekmēt Latvijas tautsaimniecības un kultūras izaugsmi. Programma apvieno mākslas un uzņēmējdarbības kompetences, lai sekmētu programmas absolventu spējas radīt inovatīvus produktus un pakalpojumus, radošu saturu un pieredzi, kas sekmētu spēju darboties mūsdienu mainīgajā, izaicinājumiem pilnajā vidē. Tiks sagatavoti starpdisciplināri, daudzpusīgi, konkurētspējīgi radošo industriju speciālisti.

Programmas mērķis ir nodrošināt studējošajiem iespēju iegūt teorētiskās un profesionālās zināšanas radošajās industrijās, iegūstot bakalaura akadēmisko grādu.

Uzdevumi un plānotie rezultāti

Nr.	Uzdevums	Nr.	Rezultāts
U1	Sniegt studējošajiem starpdisciplināras zināšanas kultūras, mākslas, kā arī uzņēmējdarbības un radošuma jomās, veidot speciālista prasmes un attīstīt kompetences atbilstoši darba tirgus prasībām.	R1	Studiju programmas absolventi ir darba tirgum sagatavoti jaunieši ar starpdisciplinārām zināšanām, kas orientējas dažādās kultūras, radošo industriju jomās un uzņēmējdarbībā, pārzina šo jomu aktualitātes.
		R2	Nodrošinātas zināšanas un kompetences mākslās, humanitārajās un sociālajās zinātnēs, vadībā un administrēšanā, ekonomikā, tiesību un eksaktajās zinātnēs, tehnoloģiju jomā.
U2	Nodrošināt starptautiskiem standartiem atbilstošu konkurētspējīgu otrā līmeņa akadēmisko augstāko izglītību un sagatavot studējošos praktiskam darbam, stiprināt studējošo darba ņēmēja un darba devēja kompetences, motivējot pašam kļūt par darba devēju, veidot jaunuzņēmumus.	R3	Nodrošināta konkurētspējīga otrā līmeņa akadēmiskā augstākā izglītība ļauj absolventiem strādāt ne tikai valsts, nevalstiskās vai privātās kultūras un radošo industriju organizācijās, bet arī pašiem radīt jaunas darba vietas, uzsākt uzņēmējdarbību, veidot jaunuzņēmumus, iekļauties uzņēmējdarbības vidē.
U3	Sekmēt kultūras un mākslas procesu padziļinātu izpratni, personības izaugsmi un radošumu, spēju saskatīt biznesa potenciālu radošās praksēs un attīstīt studējošo motivāciju darbam radošajās industrijās.	R4	Programmas beidzēji spēj paši radīt inovatīvus produktus un pakalpojumus, spēj paši uzsākt uzņēmējdarbību radošo industriju sektorā.
		R5	Studējošie ir pozitīvas, mūsdienīgas, atbildīgas, izlēmīgas, rīcībspējīgas personības, kas prot patstāvīgi rīkoties un patstāvīgi pieņemt lēmumus, ar potenciālu kļūt par viedokļu veidotājiem nozarē.
U4	Attīstīt uzņēmējdarbības kompetences, darba plānošanas un prezentēšanas prasmes, sadarbības un komunikācijas prasmes, studiju laikā iesaistot studējošos nozares aktivitātēs un uzņēmumos.	R6	Programmas ietvaros studējošajiem nodrošinātas divas prakses dažāda veida uzņēmumos un organizācijās, apgūtas praktiskā darba iemaņas nozarē.
		R7	Studenti izveidojuši savu profesionālo tīklu, kas sniedz konkurētspējas priekšrocību, lai veiksmīgi iesaistītos Latvijas darba tirgū un sekmē spēju piesaistīt nepieciešamos sadarbības partnerus specifisku produktu izstrādei
U5	Attīstīt zinātniski pētnieciskā darba iemaņas un veicināt to izmantošanu, sekmēt akadēmiskā personāla un studējošo sadarbību zinātniski pētnieciskā darba veikšanā un iegūto rezultātu praktiskā izmantošanā atbilstoši starptautiskajiem	R8	Studējošie var veikt akadēmiskus un lietišķus pētījumus nozarē, izmantot iegūtos rezultātus praksē darbojoties radošo industriju jomā.
		R9	Studējošie sadarbībā ar augstskolu akadēmisko personālu veic pētniecisko darbu, sekmējot sabiedrības izpratni par

	standartiem un tendencēm.		radošo industriju nozīmi un mākslas pienesuma potenciālu inovāciju radīšanā.
U6	Veicināt un attīstīt akadēmiskā personāla un studējošo starptautisko mobilitāti un dalību projektos.	R10	Studējošiem un docētājiem nodrošinātas iespējas piedalīties Erasmus+ programmā, iesaistīties LKA un RTU zinātniskajos un radošajos projektos
U7	Veicināt interesi par turpmāko izglītošanos un pilnveidošanos, akadēmisko un profesionālo zināšanu papildināšanu.	R11	Absolventi var turpināt studijas maģistra līmenī gan kādā no Latvijas Kultūras akadēmijas vai Rīgas Tehniskās universitātes maģistra studiju programmām, gan arī citu augstskolu piedāvātās maģistra programmās Latvijā vai ārvalstīs.

6. Studiju programmas saturs un struktūra. Studiju programmas studiju satura apraksts

Bakalaura studiju programmu “Radošās industrijas” īsteno LKA Kultūras socioloģijas un menedžmenta katedra (LKA KSM katedra) un RTU Inženierekonomikas un vadības fakultāte (RTU IEVF) saskaņā ar 2016. gada 20. decembrī noslēgto līgumu nr. 1-24-1/033 par sadarbību kopīgu studiju programmu izstrādāšanā un īstenošanā (skat. pielikumu nr. 14) un 2017. gada 13. martā noslēgto līgumu nr. 1-25/008 (LKA reģistrā) un 01000-4.1/10 (RTU reģistrā) par kopīgas bakalaura studiju programmas „Radošās industrijas” īstenošanu (skat. pielikumu nr. 15). Studijas tiek īstenotas latviešu valodā un ir pilna laika klātienes studijas, nākotnē paredzot arī nepilna laika studiju iespēju, kā arī iespēju programmu vai atsevišķas tās daļas īstenot angļu valodā. Studiju programmas apjoms ir **120 KP (180 ECTS)** un tās īstenošanas laiks **6 semestri**.

Programmas ilgums un apjoms kredītpunktos

120 KP – pilna laika studijām (3 gadi).

	Studiju programmas daļas	120 KP apjomā
A.	Obligātie studiju priekšmeti	59 KP
	Gala pārbaudījumi	10 KP
B.	Ierobežotās izvēles studiju priekšmeti	41 KP
	Prakse	6 KP
C.	Brīvās izvēles studiju priekšmeti	4 KP

Tiek paredzēta iespēja nākotnē realizēt arī nepilna laika studijas 4 gados (8 semestri) (skat. nodaļu nr. 8 Programmas praktiskās realizācijas izklāsts), kā arī tiek paredzēta programmas realizācija angļu valodā (kursa apraksti latviešu un angļu valodā, skat. pielikumu nr. 8; programmas docētāju apliecinājums par angļu valodas zināšanām, skat. pielikumu nr. 9).

Programmas satura detalizēts izklāsts

Programma sniedz pamata un specializētas zināšanas, prasmes un profesionālu kompetenci radošajās industrijās, apvienojot padziļinātu kultūras un uzņēmējdarbības izpratni, kā arī pamata zināšanas un prasmes dažādu radošo industriju nozaru specifiskā, jaunu produktu radīšanā, nodrošinot studējošo zināšanu, prasmju un kompetenču kopumu atbilstoši Latvijas izglītības klasifikācijā noteiktajām ietvarstruktūras 6. līmeņa zināšanām, prasmēm un kompetencei. Programmā ietvertie studiju kursi pa daļām pievienoti pielikumā nr. 6, plānojums pa semestriem - pielikumā nr.7. Programmas saturu veido septiņi kompetenču bloki:

Radošās industrijas un to nozares – šī bloka ietvaros studenti apgūs radošo industriju teorētiskos, politiskos aspektus, iepazīs radošuma jēdziena daudzdimensionālo dabu, veidos izpratni par radošuma nozīmi inovatīvu produktu jaunradē un uzņēmējdarbībā, kā arī padziļināti apgūs konkrētu radošo industriju nozaru darbības specifiku, atbalsta mehānismus.

Māksla un kultūra – bloka ietvaros studenti apgūs tēlotājas mākslas, literatūras, mūzikas, skatuves mākslu un audiovizuālās mākslas vēsturi un attīstību mūsdienās, izpratīs kultūras nozares kā radošuma avota izmantošanas iespējas, apgūs arī tādus mākslas un kultūras pamatsakarības skaidrojošus priekšmetus kā mākslas antropoloģija, kultūras mantojums. Bloka ietvaros tiks nodrošināta arī kultūras menedžmenta un kultūrpolitikas apguve.

Uzņēmējdarbība un ekonomika – veidos izpratni par uzņēmējdarbības un ekonomikas likumsakarībām. Studenti apgūs pilna cikla uzņēmējdarbības procesu, kas balstīts tirgus vajadzībās, sākot ar uzņēmuma veidošanu, kas ietver arī dažādu tiesisku normu un procedūru pārzināšanu, uzņēmuma vadīšanu un attīstības nodrošināšanu, ietverot personāla vadības, līderības un uzņēmuma finanšu un grāmatvedības jautājumus. Studenti iepazīs uzņēmumu veidus, uzņēmējdarbības atbalsta iespējas, biznesa modeļus, apgūs jaunuzņēmumu filozofiju un darbības principus, finansējuma modeļus.

Radošā domāšana un tehnoloģijas – bloka ietvaros studentiem tiks izkoptas radošās un vizuālās, dizaina domāšanas, problēmu risināšanas prasmes, komandas darba un sadarbības spējas, publiskās runas iemaņas, argumentācijas prasme, rakstības un valodas kultūra. Vienlaikus tiks attīstīta kompetence jaunu produktu izstrādāšanā un tehnoloģiju pārnēsē, kā arī veicināta vispārējā jaunrades prasme, LKA un RTU studentiem kopīgi darbojoties inovatīvu produktu izstrādē.

Mārketinga un komunikācija – bloks orientēts uz mūsdienīgu produktu virzības tirgū prasmju attīstīšanu, e-komercijas apguvi, sabiedrisko attiecību prasmju pilnveidošanu, sociālo tīklu izmantojuma sekmēšanu organizāciju un uzņēmumu darbības popularizēšanā un mārketinga komunikācijā. Studenti apgūs mārketinga plāna veidošanu, veicot aprēķinus tirgus ietilpības noteikšanai un plānojot mārketinga aktivitātes, nosakot pieprasījumu un pārdošanas apjomus un veicot produktu attīstības plānošanu.

Pētniecība – šī bloka ietvaros studenti apgūs pētniecības pamatus, kas sagatavos studentus bakalaura

darba izstrādei un aizstāvēšanai un sekmēs rakstiskās komunikācijas prasmes. Bloka ietvaros studenti iepazīs dažādas pētniecības metodes, kas pielietojamas akadēmisku pētījumu veikšana, mārketinga un tirgus pētījumu veikšanai, kā arī uzņēmumu un organizāciju darbības izpētei.

Prakse – bloka ietvaros studenti varēs doties divās praksēs, no kurām viena plānota kādā radošo industriju uzņēmumā, bet otra - ar menedžmentu un kultūras projektu vadību saistīta prakse kādā kultūras organizācijā vai projektā. Abas prakses ļaus iepazīt kultūras, kā arī radošās uzņēmējdarbības nozaru specifiku, ļaus izmantot citos kompetenču blokos apgūtās teorētiskās zināšanas un attīstīt praktiskās iemaņas, izmantojot tās reālā darba vidē. Prakse ļaus studējošajiem arī paplašināt kontaktus nozares profesionāļu vidū. Praksi studējošie varēs iziet gan sevis izvēlētajās, gan LKA un RTU piedāvātās organizācijās un uzņēmumos.

Studiju programmas studiju kursu apraksti pievienoti pielikumā nr.8 - katrā kursa aprakstā sniegts kursa tematiskais raksturojums, definēti plānotie studiju rezultāti, izmantotās studiju metodes un formas, pārbaudījumu veidi un studējošo novērtēšanas kritēriji.

7. Iegūstamās izglītības vērtēšanas kritēriji un kārtība

Studentu zināšanu vērtēšana notiek saskaņā ar “Noteikumiem par valsts akadēmiskās izglītības standartu” un atbilstošiem LKA un RTU Senāta lēmumiem.

Studiju rezultātus vērtē pēc diviem kvantitatīviem kritērijiem – **vērtējuma 10 ballu skalā** un **kredītpunktu skaita**, iegūstot pozitīvu vērtējumu par studiju kursa satura apguvi.

Vērtēšanā tiek ievēroti šādi izglītības vērtēšanas pamatprincipi:

- pozitīvo sasniegumu summēšanas princips – pozitīvie sasniegumi katra kursa ietvaros un kopumā programmas ietvaros tiek summēti;
- pārbaudes obligātuma princips – katra kursa noslēgumā vērtējums ir obligāts;
- vērtēšanas kritēriju atklātības un skaidrības princips – pārbaudījumu prasības ir pieejamas visiem interesentiem pie programmas administrācijas vai mācībspēkiem un tiek atbilstoši izklāstītas katra priekšmeta apguves sākumā, elektroniski pieejamas ORTUS (RTU) un LAIS (LKA) vidē;
- vērtēšanas formu dažādības princips – kontroldarbi, testi, studiju darbi, patstāvīgie darbi, semināri, ieskaite, eksāmeni (mutisks, rakstisks, praktiski veicamu uzdevumu saturošs), prakšu aizstāvēšana, studiju darbs, bakalaura darba priekšaizstāvēšana un aizstāvēšana u.c.;
- pārbaudījuma pieejamības princips – pārbaudījumu saturs un apjoms atbilst priekšmetu programmās noteiktajam saturam un profesionālās kvalifikācijas prasmju un zināšanu prasībām. Visi nosacījumi kredītpunktu iegūšanai ir aprakstīti katra priekšmeta programmā.

Programmas apguves vērtēšanas pamatformas ir **eksāmens vai ieskaite**, kas ir jākārt katrā studiju kursa noslēgumā.

Docētāji pievērš uzmanību un novērtē arī studējošo prasmi strādāt ar mācību un zinātnisko literatūru, konspektēt, rakstīt referātus, sistematizēt materiālus, analizēt, spriest, pieņemt lēmumus profesionālās izvēles sfērā. Liela vērība tiek veltīta studentu prasmei lasīt literatūru svešvalodās, izklāstīt neadaptētu tekstu galvenās idejas, diskutēt ar studiju biedriem, izmantot mācību tehniskos līdzekļus, veikt zinātniski pētniecisko darbu. Šīs prasmes tiek stimulētas ar interaktīvās studiju vides izmantošanu mācību procesā, kur docētāji studiju kursu ietvaros organizē diskusijas.

Prakses tiek izietas radošo industriju uzņēmumos vai tiem tuvu stāvošas nozares uzņēmumos un kultūras organizācijās un projektos. Prakse tiek vērtēta 10 ballu sistēmā. Prakses vērtējumu dod prakses vadītājs un prakses aizstāvēšanas komisija, pieņemot prakses atskaišu aizstāvēšanu un izvērtējot prakses uzņēmuma vai kultūras organizācijas atsaukumi. Programmas prakses nolikums skatāms pielikumā nr.13, prakses vietu saraksts un noslēgto sadarbības līgumu kopijas (izlase) - pielikumā nr. 12.

Praktiskas nodarbības plānotas arī studiju kursu ietvaros. Studiju kursa “Inovatīvu produktu izstrāde” ietvaros studenti komandās strādās pie reāla jauna produkta vai pakalpojuma prototipa izstrādes, apgūstot praksē tās metodes un instrumentus, kas tiek pielietoti jaunu produktu radīšanas procesā.

Studiju programmas 4. semestrī studējošie izstrādā radošo industriju studiju darbu (4 KP). Studiju darbs tiek vērtēts 10 ballu sistēmā. Programmas apguvi noslēdz bakalaura darbs (10 KP), kas tiek vērtēts 10 ballu sistēmā un kura sastāvdaļas ir bakalaura darba priekšizstāvēšana un aizstāvēšana.

Bakalaura darbs ir patstāvīgs studenta pētījums par aktuālām radošo industriju, kultūras un uzņēmējdarbības tēmām, kas ietver tēmas teorētisku pamatojumu un empīriskas daļas izstrādi. Tā mērķis ir nostiprināt zināšanas un attīstīt studentu pētnieciskā, radošā un teorētiskā darba prasmes radošajās industrijās. Bakalaura noslēguma darba izstrāde sākas programmas studiju pēdējā gada rudens semestrī pēc noslēguma darba tēmas un darba vadītāja apstiprināšanas. Studējošajam ir tiesības izvēlēties jebkuru LKA un RTU bakalaura programmas specifikai atbilstošu tēmu. Studenti tēmas izvēlas patstāvīgi. Atkarībā no tēmas atbilstības LKA vai RTU īstenotajam studiju virzienam, students izvēlas noslēguma darba vadītāju. Tēmas apstiprina LKA Kultūras socioloģijas un menedžmenta katedra, piedaloties programmas direktoriem. Studenta pētniecisko darbu noslēguma darba izstrādi organizē LKA Kultūras socioloģijas un menedžmenta katedra sadarbībā ar LKA Studiju departamentu un RTU Inženierekonomikas un vadības fakultātes Inovāciju un uzņēmējdarbības katedru. Lai sekmētu bakalaura darba izstrādi, tiek organizēta bakalaura darba priekšizstāvēšana, kurā komisija vērtē darba izstrādes virzību un sniedz atbalstu darba izstrādē. Programmas noslēguma darba priekšizstāvēšanu vērtē īpaši šim uzdevumam izveidota kopīga LKA un RTU priekšizstāvēšanas komisija. Komisijas sastāvu veido LKA un RTU akadēmiskais un zinātniskais personāls. Komisijā var iekļaut arī attiecīgās nozares speciālistus no Latvijas vai ārvalstīm, ja tas nepieciešams kompetentai noslēguma darba tēmas vai speciālo zināšanu un prasmju novērtēšanai.

Bakalaura noslēguma darbus vērtē darba vadītājs un recenzents, bet par galējo noslēguma darba vērtējumu lemj LKA Bakalaura gala pārbaudījumu komisija. Komisija tiek izveidota ar LKA rektora rīkojumu. Bakalaura darbi tiek vērtēti 10 ballu sistēmā.

Darbu vērtējumu nosaka šādi kritēriji:

- pētniecības darba temats novitāte un studenta spējas to izstrādāt – darba atbilstība studiju programmas līmenim;
- pētījuma temats un ideju formulējuma precizitāte;
- ideju risinājuma loģiskā secība un tās atspoguļojums satura rādītājā;
- darba teorētiskās un empīriskās daļas sabalansētība;
- darbā izmantotās literatūras aktualitāte un studenta orientēšanās zinātniskajā literatūrā par pētījuma tēmu;
- akadēmiskā grāda pretendenta spējas secināt un secinājumus pamatot darba kopsavilkumā;
- pētniecības darba valodas gramatiskā un stilistiskā puse kā darba pamattekstā, tā arī tam pievienotajās anotācijās;
- studenta spējas akadēmiski oponentēt darba recenzentam darba aizstāvēšanas sēdē,
- bibliogrāfisko norāžu un atsauču noformējums atbilstoši Metodisko norādījumu prasībām;
- darba praktiskā pielietojamība;
- pētniecības darba noformējums.

Bakalaura noslēguma darbi tiek iesniegti 3 eksemplāros: pirmais eksemplārs pēc darba aizstāvēšanas glabājas LKA bibliotēkā, otrais eksemplārs - RTU bibliotēkā bez laika ierobežojuma, trešais pēc aizstāvēšanas tiek atdots autoram. Studējošie iesniedz arī elektronisko bakalaura darba versiju.

Bakalaura studiju programmas noslēguma darbs ir akadēmiskā grāda pretendenta pētnieciskās un radošās kompetences, zināšanu un prasmju apliecinājums. Pēc sekmīgi aizstāvēta noslēguma darba studentam piešķir akadēmisko bakalaura grādu. Noslēguma darba apjomu, formātu un tehniskos raksturlielumus nosaka LKA un RTU kopīgi izstrādātais “Nolikums par bakalaura gala pārbaudījumiem Latvijas Kultūras akadēmijas un Rīgas Tehniskās universitātes kopīgajā bakalaura studiju programmā “Radošās industrijas”” - skat. pielikumu nr.16). Lēmumu par grāda piešķiršanu studentam pieņem ar LKA rektora rīkojumu apstiprināta bakalaura gala pārbaudījumu komisija, kurā piedalās gan LKA, gan RTU akadēmiskais personāls. Bakalaura grāds dod tiesības turpināt studijas akadēmiskajā vai profesionālajā maģistra studiju programmā un otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības programmā. Programmas apguves rezultātā studentam tiek izsniegts LKA un RTU kopīgs diploms, kuru paraksta abu augstskolu rektori.

8. Programmas praktiskās realizācijas izklāsts un kvalitātes nodrošināšana

Klātienes pilna laika programmas realizācijā studējošie ir vienota grupa, kas kopīgi apgūst abu augstskolu piedāvātos studiju kursus. Studiju process tiek organizēts saskaņā ar LKA un RTU noslēgto sadarbības līgumu par kopīgas bakalaura studiju programmu „Radošās industrijas” īstenošanu (skat. pielikumu nr.14.) un saskaņā ar sagatavoto programmas realizācijas plānu pa

semestriem (skat.pielikumu nr.7). Katra augstskola patstāvīgi sagatavo un apstiprina tās īstenoto studiju kursu aprakstus, iepriekš tos savstarpēji saskaņojot, ievērojot programmas kvalitātes nodrošināšanas procesu (skat. 8. nodaļu), un piesaista mācībspēkus, kuri nodrošinās studijas LKA vai RTU realizētajās programmas daļās. Katra augstskola savas programmas daļas ietvaros nodrošina studentus ar atbilstošu materiāltehnisko nodrošinājumu, telpām, kā arī piekļuvi datu bāzēm, bibliotēkai u.c. studiju īstenošanai nepieciešamajiem resursiem. LKA un RTU iepriekšējā akadēmiskā gada noslēgumā vienojas par kopīgās programmas studiju plānu nākamajam studiju gadam, saskaņo to savā starpā. Studējošo uzņemšanu organizē LKA, bet studējošie tiek reģistrēti abu augstskolu sistēmās (LKA – LAIS, RTU – ORTUS), kas nodrošina studējošo piekļuvi abu augstskolu resursiem. Studijas notiek abu augstskolu ēkās:

1. semestris – 4 dienas LKA; 1 diena RTU;
2. semestris – 4 dienas LKA; 1 diena RTU;
3. semestris – 5 dienas LKA;
4. semestris – 4 dienas RTU, 1 diena LKA;
5. semestris – 4 dienas LKA, 1 diena RTU;
6. semestris – 4 dienas LKA, 1 diena RTU.

Plānots studentus uzņemt katru gadu. Programmas likvidācijas gadījumā studējošie var izvēlēties, vai studijas beigt LKA vai RTU (abu augstskolu par studiju programmas realizēšanas nodrošināšanu skat. pielikumu nr.17).

Pēc programmas adaptācijas pilna laika klātienes studijās plānots nākotnē programmu īstenot arī kā **nepilna laika (neklātienes) studijas**. Nepilna laika studiju ilgums - 4 gadi (8 semestri). Nepilna laika studijas paredz studiju procesu realizēšanu moduļu veidā, LKA un RTU savstarpēji vienojoties par konkrēto moduļu plānojumu katram akadēmiskajam gadam. Lai nodrošinātu kvalitatīvu studiju procesu, plānotais kontaktstundu skaits ir 40-50 % no pilna laika studijām. Studijas plānotas darbdienu vakaros un sestdienās. Plānots neklātienes studentiem apstiprināt grupas kuratorus (mācībspēkus), kuri studiju procesa sākumā palīdz adaptēties studijām augstskolā, kā arī palīdz ātrāk atrisināt dažādus ar studiju norisi saistītus organizatoriskos jautājumus. Studijas neklātienē atvieglo RTU izveidotais interaktīvo studiju portāls ORTUS (www.ortus.rtu.lv), arī LKA uzsākusi interaktīvā studiju portāla LAIS / Moodle ieviešanu, ko studenti un mācībspēki var aktīvi izmantot studiju procesa nodrošināšanai. Portāli studentus nodrošina ar aktuālo informāciju par studiju procesu. Tajos ir pieejama informācija par aktuālajiem studiju kursiem (anotācijas, prasības studiju kursa sekmīgai nokārtošanai, lekciju plāns, lekciju materiāli un docētāju sagatavotie papildus materiāli, nepieciešamā literatūra, iespēja studentiem iesniegt darbus vērtēšanai u.c. materiāli). Portālu ietvaros ir iespējams komunicēt ar ikvienu docētāju, bet aktuālo kursu ietvaros - arī ar studiju biedriem. Tādējādi to tiek nodrošināta ātra savstarpējā komunikācija starp studējošajiem un docētājiem, kas ir īpaši nozīmīgi

nepilna laika studiju īstenošanā.

Programmu vai atsevišķas tās daļas nākotnē plānots īstenot arī angļu valodā, piedāvājot to Erasmus+ apmaiņas programmas ietvaros, kā arī citiem ārvalstu studentiem.

Programmas kvalitātes nodrošināšana

Iekšējā kvalitātes nodrošināšanas sistēma LKA un RTU tiek īstenota saskaņā ar Augstskolu likuma 5.panta 2¹ daļas prasībām, Eiropas standartiem un vadlīnijām augstākās izglītības kvalitātes nodrošināšanai Eiropas augstākās izglītības telpā. RTU - arī saskaņā ar EFQM (the European Foundation for Quality Management) izcilības modeļa kritērijiem. Programmas īstenošanā tiks ievērota LKA un RTU iekšējās kvalitātes nodrošināšanas sistēma un normatīvie akti:

LKA	RTU
<p><i>Studiju departamenta nolikums</i> (apstiprināts ar LKA Senāta sēdes Nr. 2 lēmumu Nr. 4 2015. gada 9. februārī). Pieejams: http://www.lka.edu.lv/assets/media/cms_page_media/170/LKA_Studiju_dep_nolikums.pdf</p> <p><i>LKA Studiju programmu padomes nolikums</i> (apstiprināts ar LKA Senāta sēdes Nr. 50 lēmumu Nr. 6. 2006. gada 28. aprīlī ar grozījumiem, kas apstiprināti ar LKA Senāta sēdes Nr. 2 lēmumu Nr. 12 2011. gada 17. martā). Pieejams: http://www.lka.edu.lv/assets/media/cms_page_media/170/Studiju_programmu_padomes_nolikums.pdf</p> <p><i>LKA akadēmiskā un vispārējā personāla, kā arī studējošo akadēmiskās ētikas kodekss</i> (apstiprināts LKA Senātā 05.12.2005. ar grozījumiem, kas pieņemti LKA Senātā 28.09.2009., 13.10.2014.). Pieejams: http://www.lka.edu.lv/assets/media/cms_page_media/170/LKA%20ETIKAS%20ODEKSS.pdf</p> <p><i>Zinātniskās un mākslinieciskās padomes nolikums</i> (apstiprināts ar LKA Senāta sēdes Nr. 3 lēmumu Nr. 7. 2008. gada 22. septembrī ar grozījumiem, kas apstiprināti ar LKA Senāta sēdes Nr. 1 lēmumu Nr. 3 2013. gada 21. janvārī). Pieejams: http://www.lka.edu.lv/assets/media/cms_page_media/170/Zinatniskas_un_maksliniecis_kas_padomes_nolikums.pdf</p> <p><i>Nolikums Par akadēmiskajiem amatiem Latvijas Kultūras akadēmijā</i> (apstiprināts LKA Senātā 11.11.1998. ar grozījumiem, kas apstiprināti LKA Senātā 21.02.2003., 29.10.2004., 03.02.2006.). Pieejams: http://www.lka.edu.lv/assets/media/cms_page_media/170/Nolikums_akad_amati_2006.pdf</p> <p><i>Nolikums Par vēlēšanām akadēmiskajos amatos Latvijas Kultūras akadēmijā</i> (apstiprināts LKA Senātā 06.02.2003. ar grozījumiem, kas apstiprināti LKA Senātā 29.10.2004., 20.03.2006., 21.06.2007., 08.10.2012.). Pieejams: http://www.lka.edu.lv/assets/media/cms_page_media/170/Nolikums_veles_akad_amatos_2012.pdf</p>	<p><i>Studiju virziena komisijas nolikums</i> (apstiprināts RTU Senātā 2012. gada 3. decembrī). Pieejams: https://www.rtu.lv/writable/public_files/RTU_studiju_virzienakomis_nolikums_02.12.2015..pdf</p> <p><i>Studiju rezultātu vērtēšanas nolikums</i> (apstiprināts RTU Senātā 2010. gada 29. martā); Pieejams: https://www.rtu.lv/writable/public_files/RTU_studiju_rezultatu_vertesanas_nolikums.pdf</p> <p><i>Nolikums Par docentu, lektoru un asistentu ievēlēšanas kārtību</i> (apstiprināts RTU Senāta sēdē 2015. gada 27. aprīlī); Pieejams: https://www.rtu.lv/writable/public_files/RTU_rtu_docentu_lektoru_un_asistentu_ievlanas_krtba.pdf</p> <p><i>Rektora rīkojums Par nodarbību hospitēšanu</i> (izdots 2015. gada 19. martā).</p>

Studiju programmu novērtēšanai gan LKA, gan RTU regulāri tiek veiktas aptaujas:

LKA	RTU
<p><i>Studējošo aptauja</i> katra studiju kursa noslēgumā. Datu devēji: visi studējošie. Aptaujas norises laiks: katra semestra noslēgumā. Rezultāts: studiju priekšmetu klāsta, satura, apjoma un norises laika izmaiņas programmas attīstības ietvaros, docētāju nomaīņa un jaunu vieslektoru piesaiste atbilstoši studējošo interesēm un vajadzībām.</p> <p><i>Absolventu aptauja</i> (LKA studiju kopējā kvalitāte). Datu devēji: visi studējošie; aptaujas norises laiks: reizi 3 gados. Rezultāts: atgriezeniskā saite starp studiju procesa kvalitātes mērījumiem un studiju procesa uzlabošanu, kā arī par absolventu tālāko izglītību un iespējām darba tirgū, nodarbinātības statusa, nodarbinātības sektora, nozares, darbavietas un amata atbilstību absolvētās studiju apakšprogrammas sniegtajām prasmēm un zināšanām.</p> <p><i>Abiturientu aptauja</i> (katra studiju gada apakšprogrammas beidzēju viedoklis par konkrētu apakšprogrammu kopumā). Datu devēji: LKA abiturienti; aptaujas norises laiks: katra studiju gada pavasara semestra noslēgumā. Datus izmanto Studiju departaments, studiju programmu un apakšprogrammu vadītāji studiju satura pilnveidē, studiju procesa plānošanā, darba devēju iesaistes organizēšanā u.c.</p> <p><i>Darba devēju aptauja</i> par apmierinātību ar LKA absolventu prasmēm un iemaņām, atbilstību nozares pieprasījumam. Datus izmanto Studiju departaments, studiju programmu un apakšprogrammu vadītāji studiju satura pilnveidē, darba devēju iesaistes organizēšanā u.c.</p>	<p>Katru semestri tiek veikta studiju programmā studējošo aptauja par pasniedzēju darba kvalitāti un studiju programmas novērtējumu. Aptauja notiek elektroniski ORTUS vidē, rezultātus saņem katrs mācībspēks personiski un programmas direktors. Rezultāti apkopotā formā tiek apspriesti Nozares studiju programmu komisijas sēdē un fakultātes Domes sēdē.</p>

Gan LKA, gan RTU akadēmiskajam personālam tiek organizēti kursi un semināri par jaunākajām mācību, pedagoģiskajām metodēm, kā arī tiek veicināta kvalifikācijas paaugstināšanas kursu apmeklēšana. Akadēmiskais personāls un studiju programmas administrācija piedalās dažādos pieredzes apmaiņas pasākumos, sadarbojoties ar citu valstu augstskolām, tiekoties ar atbilstošo iestāžu pārstāvjiem un uzņēmējiem, kā arī savstarpēji apspriežot aktualitātes nozarē, studējošo pētnieciskos darbus un projektus, analizējot to rezultātus.

Studiju programmas ietvaros iekšējo kvalitāti nodrošina programmas direktors un programmu īstenojošais mācību personāls.

LKA un RTU kopīgās akadēmiskās studiju programmas “Radošās industrijas” kvalitātes nodrošināšanai gan LKA, gan RTU ieceļ savu programmas direktoru, kuri programmu īsteno, abpusēji saskaņojot visus būtiskos lēmumus, kopīgi izstrādā pašnovērtējuma ziņojumu, kā arī informē programmas padomi un augstskolu vadību par veiktajām darbībām studiju programmas pilnveidei. Programmas kvalitātes nodrošināšanai tiek izveidota programmas padome, kuras sastāvā ir 4 pārstāvji – 2 LKA un 2 RTU pārstāvji, padomē piedalās arī abi programmas direktori. Padomes kompetencē ir noteikt vienotas prasības attiecībā uz programmas īstenošanu, noslēguma pārbaudījumiem, pilnveidot programmas kvalitātes nodrošināšanas sistēmu, līdzdarboties programmas īstenošanā iesaistīto mācībspēku izvērtēšanā, analizēt programmas finanšu nodrošinājumu un sniegt priekšlikumus tās pilnveidošanai.

9. Studiju programmas atbilstība kopīgās studiju programmas prasībām

LKA un RTU kopīgā studiju programma atbilst Augstākās izglītības likumā definētajiem kopīgu studiju programmas izstrādes nosacījumiem. LKA un RTU ir izstrādātas vienotas prasības attiecībā uz kopīgās studiju programmas īstenošanu, noslēguma pārbaudījumiem, studijās iegūstamo grādu. LKA un RTU kopīgās studiju programmas daļas veido saturiski vienotu un secīgu kopīgu studiju programmu (skat. pielikumus nr. 6 un nr.7), ir izveidota kopīga studiju programmas kvalitātes nodrošināšanas sistēma (skat. šī pieteikuma 8. punktu). Tiek plānota studējošo mobilitāte, kas ļauj apgūt kopīgās studiju programmas samērīgu un būtisku daļu gan LKA, gan RTU (skat. šī pieteikuma 8. nodaļu), kā arī akadēmiskā personāla mobilitāte, jo programmas realizācijas plāns paredz abu augstskolu kopīgu studiju programmas padomes izveidi, kopīgu abu augstskolu akadēmiskā personāla darbu noslēguma pārbaudījuma komisijā. LKA un RTU kopīgajā studiju programmā ir noteikts piešķiramais grāds – humanitāro zinātņu bakalaurs radošajās industrijās, kas atbilst valsts līmeņa normatīvajos aktos noteiktajai studijās iegūstamo grādu sistēmai. Ir izstrādāts programmas kopīgi izsniedzamā diploma, kā arī diplomam pievienotā pielikuma saturs (skat. pielikumu nr. 20).

10. Studiju programmas atbilstība akadēmiskās izglītības standartam

Akadēmiskā bakalaurs studiju programma „Radošās industrijas” veidota atbilstoši Ministru kabineta Noteikumiem par valsts akadēmiskās izglītības standartu (MK Noteikumi Nr. 240, Rīgā, 2014. gada 13. maijā). Programmas apjoms ir 120 KP, īstenošanas ilgums pilna laika studijās - 3 gadi (6 semestri), nepilna laika studijās – 4 gadi (8 semestri). Piešķiramais grāds – “Humanitāro zinātņu bakalaurs radošajās industrijās”.

Studiju process tiks organizēts atbilstoši Augstskolu likumam un citiem LR spēkā esošajiem normatīvajiem dokumentiem, LKA Satversmei, RTU Satversmei, ir saskaņots ar LKA un RTU Senātu pieņemtajiem studiju procesu reglamentējošajiem dokumentiem.

Noteikumi par valsts akadēmiskās izglītības standartu (MK Noteikumi Nr. 240, Rīgā, 2014. gada 13. maijā)	Akadēmiskā bakalaurs studiju programma “Radošās industrijas”
Bakalaurs studiju programmas galvenais mērķis ir nodrošināt zināšanu, prasmju un kompetences kopumu atbilstoši Latvijas izglītības klasifikācijā noteiktajām ietvarstruktūras 6. līmeņa zināšanām, prasmēm un kompetencei.	Studiju programma nodrošina studējošo zināšanu, prasmju un kompetenču kopumu atbilstoši Latvijas izglītības klasifikācijā noteiktajām ietvarstruktūras 6. līmeņa zināšanām, prasmēm un kompetencei: Zināšanas: Studējošais ieguvīs specializētas zināšanas mākslas nozarē un spēj parādīt šo zināšanu kritisku izpratni, programmas studējošais iegūst izpratni par mākslas un radošo industriju svarīgākajiem jēdzieniem un likumsakarībām.

	<p>Prasmes: Izmantojot apgūtos teorētiskos pamatus un praktiskās iemaņas, studējošais spēj veikt profesionālu vai pētniecisku darbu radošo industriju nozarē, spēj formulēt un analītiski aprakstīt informāciju, problēmas un piedāvāt daudzpusīgus inovatīvus risinājumus dažādu radošo industriju nozaru darbībā.</p> <p>Studējošais spēj patstāvīgi strukturēt studijas, tiecas uz akadēmisko un profesionālo pilnveidi, spēj parādīt zinātnisku un profesionālu pieeju problēmu risināšanā, uzņemas atbildību un iniciatīvu, veicot darbu individuāli vai komandā, kā arī vadot citu cilvēku darbu, spēj pieņemt lēmumus un rast radošus risinājumus mainīgos apstākļos.</p> <p>Kompetences: Studējošais spēj patstāvīgi iegūt, atlasīt un analizēt informāciju un izmantot to radošo industriju nozares darbībā, spēj pieņemt lēmumus un risināt problēmas plaša spektra radošo industriju nozares uzņēmumu darbā, izprot profesionālo ētiku, spēj izvērtēt savas profesionālās darbības ietekmi uz vidi un sabiedrību un profesionāli sekmēt radošo industriju nozares attīstību.</p>
Bakalaura studiju programmas saturs nodrošina zinātniski pamatotu plaša profila studiju rezultātu sasniegšanu.	Programmas saturs nodrošina zinātniski pamatotu studiju rezultātu sasniegšanu mākslas zinātnēs, sniedz pamata un specializētas zināšanas, prasmes un profesionālu kompetenci radošajās industrijās, apvienojot kultūras un uzņēmējdarbības padziļinātu izpratni, kā arī pamata zināšanas un prasmes dažādu radošo industriju nozaru specifikā.
Bakalaura studiju programmas apjoms pilna laika un nepilna laika studijās ir 120 līdz 160 kredītpunktu, no kuriem ne mazāk kā 10 kredītpunktu ir bakalaura darba izstrāde. Studiju ilgums pilna laika studijās ir seši līdz astoņi semestri.	Studiju programmas apjoms ir 120 kredītpunktu, no tiem 10 kredītpunktu ir bakalaura darba izstrāde. Bakalaura programmas ilgums ir 6 semestri, bakalaura darbs tiek izstrādāts un aizstāvēts 6. studiju semestrī.
Studiju kursi un studiju moduļi veido studiju programmu obligātās, ierobežotās izvēles un izvēles daļas.	Studiju programmu veido obligātās (A) daļas, ierobežotās izvēles (B) daļas un izvēles (C) daļas studiju kursi. C daļā studējošie var izvēlēties apgūt jebkuru LKA vai RTU bakalaura programmas studiju kursu pēc savas izvēles.
Bakalaura studiju programma sastāv no obligātās daļas (ne mazāk kā 50 kredītpunktu), ierobežotās izvēles daļas (ne mazāk kā 20 kredītpunktu) un izvēles daļas.	Obligātās (A) daļas apjoms ir 69 KP, no tiem 4 KP paredzēti studiju darba izstrādei 4. semestrī, 10 KP paredzēti bakalaura darba izstrādei 6. semestrī. Ierobežotās izvēles (B) daļas apjoms 47 KP, no tiem 6 KP paredzēti praksei 3. un 5.semestrī, izvēles (C) daļas apjoms 4 KP.
Pilna laika studijās ne mazāk kā 40 % no bakalaura studiju programmas apjoma (izņemot praksei, ja tāda ir noteikta, un bakalaura darba izstrādei paredzēto apjomu) veido kontaktstundas.	Minimālais – 40% kontaktstundu skaits tiek nodrošināts visos programmā iekļautos studijuursos (1 KP atbilst 16 kontaktstundām).
Bakalaura studiju programmas obligātajā daļā un ierobežotās izvēles daļā ietver attiecīgās zinātņu nozares vai apakšnozares pamatnostādnes, principus, struktūru un metodoloģiju (ne mazāk kā 25 kredītpunktu), zinātņu nozares vai apakšnozares attīstības vēsturi un aktuālās problēmas (ne mazāk kā 10 kredītpunktu), kā arī zinātņu nozares vai apakšnozares raksturojumu un problēmas starpnozares aspektā (ne mazāk kā 15 kredītpunktu).	Studiju programmas obligātajā un ierobežotās izvēles daļā ietverti studiju kursi, kas apskata mākslas zinātnes un radošo industriju pamatnostādnes, principus, struktūru un metodoloģiju: 24 KP obligātajā (A) daļā (Kultūras un mākslas izpratnes pamatprincipi (2 KP), Pasaules literatūra (2 KP), Laikmetīgā māksla un mākslas tirgus (2 KP), Mūzika un skaņu māksla (2 KP), Laikmetīgā skatuves māksla (2 KP), Kultūras mantojums (2 KP), Audiovizuālā medija tehnoloģiskie un estētiskie risinājumi (2 KP), Ievads mākslas antropoloģijā (2 KP), Kultūras, mākslas un radošuma socioloģija (2 KP), Ievads kultūras un radošajās industrijās (2 KP), Kultūras menedžments un kultūrpolitika (2 KP), Pētniecības metodes un akadēmiskā rakstīšana (2 KP)) un 4 KP ierobežotās izvēles (B) daļā (Dizaina industrija (2 KP), Loģika un argumentācija (2 KP)), kopā 28 KP. Programmā iekļauti studiju kursi, kas skata mākslas zinātnes un radošo industriju attīstības vēsturi un aktuālās problēmas: 4 KP

	obligātajā (A) daļā (Pasaules mākslas vēsture (2 KP), Sociālā atbildība un biznesa ētika (2 KP)), 6 KP ierobežotās izvēles (B) daļā (Inovatīvu produktu izstrāde (4 KP), Radošā domāšana (2 KP)), kopā 10 KP. Programmā iekļauti studiju kursi, kas sniedz mākslas un radošo industriju raksturojumu un skata problēmas starpnozaru aspektā – kopā 19 KP ierobežotās izvēles (B) daļā (Radošo industriju tiesiskais regulējums (1 KP), Informācijas tehnoloģijas un biznesa datu analīze (4 KP), Ievads studijās un karjeras veidošanā (1 KP), Komunikācijas teorijas (2 KP), Kultūras mārketinga un finanšu piesaiste (2 KP), Māksla un uzņēmējdarbība (2KP), Radošo industriju nozaru menedžments (5 KP), Kultūras patēriņš un auditorijas izpēte (2 KP)).
Papildus šo noteikumu 10. punktā minētajiem nosacījumiem bakalaura studiju programmā ietver arī Vides aizsardzības likumā un Civīlās aizsardzības likumā noteiktās studiju kursu satura prasības.	Vides aizsardzības likumā un Civīlās aizsardzības likumā noteiktās prasības ievērotas, programmas ierobežotās izvēles (B) daļā iekļaujot lekciju kursu „Civīlā aizsardzība” (1 KP).

11. Studiju programmas īstenošanā iesaistītā akadēmiskā personāla uzskaitījums, kvalifikācija un paredzētie pienākumi.

Akadēmisko bakalaura studiju programmu “Radošās industrijas” nodrošina LKA un RTU akadēmiskais personāls un vieslektori – nozares vadošie profesionāļi. Programmas realizācijā iesaistīti arī vairāki jauni pasniedzēji, kuri tikko beiguši studijas vai patlaban strādā pie promocijas darba izstrādes.

Programmas realizācijā iesaistīti **35 docētāji (25 vālēti/ 10 viesdocētāji), no tiem 21 ar doktora zinātnisko grādu (60%), no tiem viens ārvalstu viesprofesors.** Programmas realizācijā plānots piesaistīt arī Eiropas un citu valstu docētājus un radošo industriju nozares speciālistus, izmantojot Erasmus+ un citu stipendiju programmu atbalstu. Programmas obligātās un obligātās izvēles daļas studiju kursu īstenošanā iesaistīti 7 profesori, 4 asociētie profesori, 3 viesprofesori.

RTU: Dr.oec., profesore **E. Gaile-Sarkane**, Dr.oec., profesore **I. Lapiņa**, Dr.math., Dr.oec., profesors **J. Ieviņš**, Dr.oec., asoc. profesors **D. Ščeuļovs**, Dr.oec., asoc. profesore **J. Eriņa**, Dr. Dr.math., asoc. prof. **N.Budkina**, Dr.oec., Dr.oec., Dr.oec., viesdocente **D. Ose**, Mg.oec. lektore **A. Mihņēnoka**, Mg.oec. lektore **L. Tīse**, Mg.oec., lektors **L. Budņiks**.

LKA: profesore, Dr.art. **R. Muktupāvela**, profesore, Dr.sc.soc. **A. Laķe**, profesors, Dr.phil. **I. Bērziņš**, profesore, Dr.art. **Z. Šiliņa**, asociētā profesore, Dr.art. **L. Ulberte**, docente, Dr.oec. **I. Zemīte**, docente, Dr.art., **A. Vaivade**, docente, Dr.art. **L. Niedre**, docente, Dr.philol. **I. Keviša**, docente, Mg.art. **A. Hermane**, docente, Mg.art. **A. Rogule**, docents, Mg.art. **J. Goldmanis**, docente, Mg.art. **Z.Grigoroviča**, docente, Mg.art. **Z.Daudziņa**, lektore, Mg.art. **L. Vinogradova**, lektore, Mg.art. **L. Kēstere**, viesprofesors, Dr. phil. **F. Brouwer**, viesprofesore, Dr.art. **A.Freimane**, viesprofesors, Dr.art. **V. Muktupāvels**, viesdocents, Dr.iur. **J.I. Mihailovs**, viesdocente, Dr.philol. **D. Liepa**, vieslektors, Mg.phil. **A. Hiršs**, vieslektore, Mg.art. **Z. Balčus**, vieslektore, Mg.art. **A. Treimane**, vieslektore, Mg.art. **Z. Aveniņa**.

Studiju programmas īstenošanā iesaistītā akadēmiskā apliecinājums par dalību studiju programmā un apliecinājums, ka docētāja svešvalodas prasmju līmenis atbilst vismaz B2 līmenim atbilstoši Eiropas Valodas prasmes novērtējuma līmenim pielikumā nr.9.

12. Studiju programmas salīdzinājums ar vismaz divām tāda paša līmeņa un tādām pašām studiju virzienam atbilstošām Eiropas Savienības valsts atzītām augstskolu studiju programmām

Izstrādājot akadēmisko bakalaura studiju programmu „Radošās industrijas”, tika izmantota citu Eiropas Savienības valstu, kā arī Kanādas augstskolu pieredze radošo industriju programmu īstenošanā, piemēram, Roterdamas Erasma universitātes (Erasmus University Rotterdam) kultūras, mākslas un komunikāciju skolas starptautiskā bakalaura programma „Mākslas un kultūras studijas” (<https://www.eshcc.eur.nl/english/ibacs/>); Londonas Sītijas universitātes (*London City University*) bakalaura programma „Kultūras un radošās industrijas” (<http://www.city.ac.uk/courses/undergraduate/cultural-and-creative-industries>); Londonas Kingstonas universitātes (*Kingston University London*) bakalaura programma „Radošās un kultūras industrijas: mākslas vadība” (<http://www.kingston.ac.uk/undergraduate-course/creative-and-cultural-industries-art-direction/>); Toronto Raierona universitātes (Toronto Ryerson University) bakalaura programma „Radošās industrijas” (http://www.ryerson.ca/calendar/2016-2017/programs/fcad/creative_industries/). Visās minētajās studiju programmās studiju programmas apjoms ir 3 gadi (180 ECTS).

Sīkāk pētītas divu augstskolu - Roterdamas Erasma universitātes kultūras, mākslas un komunikāciju skolas un Londonas Sītijas universitātes - bakalaura programmu kopsakarības un atšķirības no Latvijas Kultūras akadēmijas un Rīgas Tehniskās universitātes bakalaura programmas „Radošās industrijas”

AUGSTSKOLA		
Latvijas Kultūras akadēmija un Rīgas Tehniskā universitāte	Londonas Sītijas universitāte (Lielbritānija)	Roterdamas Erasmus universitāte (Nīderlande)
PROGRAMMAS NOSAUKUMS		
Radošās industrijas	Kultūras un radošās industrijas	Mākslas un kultūras studijas
PROGRAMMAS APJOMS		
6 semestri (3 gadi), 180 ECTS	6 semestri (3 gadi), 180 ECTS	6 semestri (3 gadi), 180 ECTS
STUDIJU VEIDS		
Pilna laika	Pilna laika	Pilna laika
PROGRAMMAS SPECIALIZĀCIJAS		

<p>Studiju laikā studenti padziļināti apgūst radošo industriju, kultūras, mākslas, uzņēmējdarbības padziļinātas izpratnes nodrošināšanai nepieciešamos lekciju kursus. Programmas obligātie studiju priekšmeti nodrošina studējošos ar zināšanām radošo industriju jomā, kā arī ar zināšanām akadēmiskas darbības veikšanai. Programmu veido septiņi kompetenču bloki:</p> <p>Radošās industrijas un to nozares; Māksla un kultūra; Uzņēmējdarbība un ekonomika; Radošā domāšana un tehnoloģijas; Mārketinga un komunikācija; Pētniecība; Prakse.</p> <p>LKA un RTU studiju programma piedāvā izvēles kursus 4 KRP apjomā, kas ļauj studentiem iegūt papildus zināšanas kādā no sev interesējošām jomām.</p>	<p>Šīs studiju programmas pamatlekciju kursi pārklāj trīs galvenās tēmas:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) kultūras un radošo industriju pētniecību; 2) radošo uzņēmējdarbību; 3) kultūras jomas darbību un vadību. <p>Otrajā studiju gadā studentiem tiek dota iespēja izvēlēties padziļinātos kursus kādā no 4 specializācijām:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Mūzikas menedžments; - Digitālie mediji; - Pasākumu menedžments; - Kultūras identitāte. <p>Specializācija kādā no jomām dod iespēju apmeklēt arī dažādas praktiskās nodarbības, kas noderēs, strādājot konkrētajā jomā.</p> <p>Šī studiju programma ir veidota, balstoties uz Lielbritānijas kvalitātes nodrošināšanas aģentūras (QAA) augstākās izglītības standartiem komunikāciju, mediju, kultūras un socioloģijas zinībās.</p>	<p>Studiju programmas kursi sniedz visaptverošas zināšanas par pasaules mākslu, kultūru un medijiem, to teorētiskajiem konceptiem un sasaisti ar vēsturi, socioloģiju un ekonomiku.</p> <p>Paralēli studenti tiek iepazīstināti ar zinātnisko pētījumu metodēm un to specifiku kultūras jomā, lai sagatavotu viņus studiju darba izstrādei.</p> <p>Sākot ar otro studiju gadu, studējošajiem tiek dota iespēja izvēlēties kādu no specializācijām padziļinātai apguvei:</p> <p>Kultūra un ekonomika – tiek apgūta kultūras uzņēmējdarbības puse; Kultūra un socioloģija – tiek apgūta kultūras un tās auditorijas mijiedarbība; Kultūra un mediji.</p>
STUDIJU PROGRAMMAS MĒRĶI		
<p>Studiju programmas galvenais visaptverošais mērķis ir sagatavot kvalificētus, motivētus un radošus speciālistus darbam dažādās radošo industriju nozarēs un uzņēmējdarbības formās, kultūras un radošās uzņēmējdarbības jomās. Programmas uzdevumi ir:</p> <ul style="list-style-type: none"> • sniegt studentiem starpdisciplināras zināšanas kultūras, mākslas, radošo industriju, uzņēmējdarbības un radošuma jomās; • stiprināt studentu darba ņēmēja un darba devēja kompetences, motivējot pašam radīt sev darba vietu, veidot jaunuzņēmumus; • sekmēt kultūras un mākslas procesu padziļinātu izpratni, personības izaugsmi un radošumu; • attīstīt uzņēmējdarbības kompetences, darba plānošanas un prezentēšanas prasmes, sadarbības un komunikācijas prasmes; • rosināt studējošo interesi par radošajām industrijām, uzņēmējdarbības vidi, stimulēt studentu attīstību par pozitīvu, mūsdienīgu, atbildīgu un rīcībspējīgu personību; • veicināt akadēmiskā personāla un studentu savstarpējo mijiedarbību 	<p>Programmas visaptverošais galvenais mērķis ir veicināt izpratni un zināšanas par kultūras un radošajām industrijām un nodrošināt studentus ar nepieciešamajām analītiskajām un prezentācijas prasmēm, lai veiksmīgi darbotos šajā jomā.</p> <p>Programmas uzdevumi ir:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) veicināt vēsturiski pamatotu starpdisciplināru zināšanu bāzes izveidi par kultūras un radošajām industrijām; 2) radīt izpratni par saikni starp kultūras, politikas un sociālo zinātņu teoriju un praksi radošo industriju kontekstā; 3) sniegt nepieciešamās zināšanas un iemaņas darbam visa veida kultūras un radošo industriju uzņēmumos un organizācijās; 4) sniegt iespēju pētīt, analizēt un sintezēt informāciju no dažāda veida avotiem, kā arī prezentēt savus atklājumus dažādos veidos. 	<p>Programmas plašākais mērķis ir sniegt visaptverošas starpdisciplināras zināšanas, kas apvieno mākslu, kultūru, socioloģiju, ekonomiku, mediju studijas, vēsturi un organizāciju teorijas.</p> <p>Specifiskāk studiju mērķis ir sniegt detalizētu izpratni par to, kā tiek veidots kultūras un radošais sektors un kā tā attīstību ietekmē sociālie, ekonomiskie un politiskie procesi, kā arī sniegt priekšstatu par to, kā atbalstīt, producēt un izplatīt kultūru.</p>

zinātniski pētnieciskā darba veikšanā u.c.		
STUDIJU PROGRAMMAS REZULTĀTI		
<p>Studiju programmas absolventi ir jaunieši ar starpdisciplinārām zināšanām, kas orientējas dažādās kultūras, radošo industriju jomās un uzņēmējdarbībā, pārzin šo jomu aktualitātes, spēj paši uzsākt uzņēmējdarbību radošo industriju sektorā, strādāt uzņēmumos un kultūras organizācijās. Programmas beidzēji spēj paši radīt inovatīvus produktus un pakalpojumus, spēj piesaistīt nepieciešamos sadarbības partnerus specifisku produktu izstrādei. Konkurētspējīgās zināšanas un kompetences mākslās, humanitārajās un sociālajās zinātnēs, vadībā un administrēšanā, ekonomikā, tiesību un eksaktajās zinātnēs, tehnoloģiju jomā ļauj absolventiem strādāt ne tikai valsts, nevalstiskās vai privātās kultūras un radošo industriju organizācijās, bet arī pašiem radīt sev darba vietas, veidot jaunuzņēmumus, iekļauties uzņēmējdarbības vidē.</p> <p>Studiju programmas ietvaros studentiem ir iespēja doties praksē dažāda veida uzņēmumos un organizācijās, kā arī veidot savu profesionālo tīklu, kas sniedz konkurētspējas priekšrocību, lai veiksmīgi iesaistītos Latvijas darba tirgū.</p> <p>Pateicoties plašajām teorētiskajām zināšanām, studentiem ir iespēja veikt pētījumus, lai sabiedrībā veidotu izpratni par radošo industriju nozīmi. Tāpat absolventiem ir iespēja arī turpināt studijas maģistra līmenī gan kādā no Latvijas Kultūras akadēmijas vai Rīgas Tehniskās universitātes maģistra programmām, gan arī kādas citas Latvijas vai ārzemju augstskolas piedāvātā maģistra programmā.</p>	<p>Studiju programmas absolventi iegūst plaši pielietojamas zināšanas darbam kultūras un radošajā sektorā, tai skaitā kritiskās analīzes un problēmrisināšanas spējas, kā arī apjomīgas zināšanas par radošo industriju menedžmenta specifiku un to, kā tās funkcionē globālajā tirgū.</p> <p>Izmantojot praksi kultūras un radošo industriju uzņēmumos un projektos, studenti iegūst bagātīgu portfolio ar iemaņām, kas dod iespēju tālāk darboties kādā no kultūras vai radošo industriju uzņēmumiem vai organizācijām (vai arī pašam kļūt par radošo uzņēmēju), piemēram, ierakstu, videospēļu vai kino kompānijās, teātros, muzejos vai galerijās, mediju uzņēmumos vai digitālā satura nodrošināšanas uzņēmumos. Savukārt apjomīgās teorētiskās zināšanas dod iespēju veikt pētījumus kultūras jomā dažādās valstiskās un nevalstiskās organizācijās vai arī turpināt studijas maģistra līmenī.</p> <p>Papildus informācija par darba iespējām Londonas City University absolventiem pieejama universitātes mājaslapā: http://www.city.ac.uk/careers/for-students-and-recent-graduates</p>	<p>Mūsdienu kultūras vide pieprasa radošus profesionāļus, kam piemīt gan analītiskās prasmes, gan padziļinātas zināšanas mākslas un kultūras pasaulē, zināšanas par kultūrpolitikas veidošanu, auditorijas attīstīšanu, kultūras organizāciju un radošo industriju vadību globālā perspektīvā. Pēc Roterdamas Erasmus universitātes absolvēšanas studenti iegūst šādas plašas zināšanas par kultūras un radošo industriju vidi gan no vērtības un sociālā nozīmīguma, gan no ekonomiskās un komerciālās puses.</p> <p>Absolventi ir konkurētspējīgi kultūras jomas profesionāļi, tiem ir iespēja strādāt gan valsts pārvaldes kultūras institūcijās, gan privātajā sektorā kā radošiem uzņēmējiem. Tāpat, pabeidzot šo programmu, absolventiem ir iespējams turpināt mācības kādā no maģistra programmām, piemēram, Roterdamas Erasma universitātes „Kultūras ekonomikas un uzņēmējdarbības” maģistra programmā.</p>
<p>Salīdzinātajās studiju programmās sagatavo speciālistus humanitārajā jomā, kas dod arī iespēju turpināt studijas maģistratūrā (dažādās programmās). Visās šajās augstskolās tiek realizētas maģistra programmas, kas nodrošina iespējas turpināt studijas, attīstīt pētniecisko un radošo darbību.</p>		
STUDIJU PROGRAMMAS STRUKTŪRA		
<p>Studiju programma sastāv no: Obligātajiem studiju priekšmetiem (88,5 ECTS), ierobežotās izvēles studiju priekšmetiem (61,5 ECTS),</p>	<p>Studiju programma ietver: 11 obligātos kursus (120 ECTS) trīs gadu garumā, kas sniedz vispārējas pamatzināšanas par kultūras un radošajām industrijām; otrajā un</p>	<p>Studiju programma sastāv no: 14 obligātajiem pamata lekciju kursiem (105 ECTS);</p>

<p>brīvās izvēles studiju priekšmetiem (6 ECTS), prakses (9 ECTS), gala pārbaudījumiem (15 ECTS). Programma tiek īstenota lekciju, praktisko nodarbību, semināru formā, patstāvīgās studijās, apgūstot jaunāko literatūru radošo industriju jomā.</p> <p>Programmas ietvaros studenti arī apgūst praktiskas iemaņas prakses kursa ietvaros, darbojoties radošo industriju uzņēmumos.</p> <p>Programmas studentiem uzņēmējdarbības apguves ietvaros tiek piedāvāta arī biznesa ideju inkubēšanas procesa pieredze. Sākot ar 2. studiju gadu, iespējams pieteikties 1 gada apmaiņas studijām vai darba praksei kādā no partneraugstskolām.</p>	<p>trešajā gadā kopā 20 dažādus izvēles jeb specializācijas kursus, no kuriem jāizvēlas vismaz 6 kursi (60 ECTS), kas dod iespēju pielāgot padziļināto mācību saturu studenta interesēm konkrētajā jomā.</p> <p>Tas ietver arī 4 dažāda veida prakses kultūras un radošo industriju uzņēmumos un pasākumu organizēšanā (15 ECTS katra). Sākot ar otro studiju gadu, iespējams pieteikties 1 gada apmaiņas studijām kādā no partneraugstskolām Nīderlandē, Austrālijā, ASV, Turcijā vai Dienvidkorejā.</p> <p>Studijas notiek lekciju, semināru un praktisko darbnīcu formātā, kurās notiek darbs gan ar universitātes mācībspēkiem, gan ar pieaicinātiem vieslektoriem un jomas ekspertiem. Papildus kontaktlekcijām, studentiem tiek nodrošināta arī pieeja e-vides studijām (Moodle), kur iespējams gan klausīties lektorus, gan saņemt dažādus mācību materiālus, gan iesaistīties diskusijās ar kolēģiem un pasniedzējiem. Visas lekcijas notiek moduļu studiju veidā.</p>	<p>6 specializācijas lekciju kursiem, ieskaitot ar specialitāti saistītu pētniecības darbnīcu (30 ECTS); 3 izvēles kursiem no citām studiju programmām vai pusgada studijām ārzemēs (15 ECTS);</p> <p>Darba prakses ar specialitāti saistītā organizācijā (15 ECTS);</p> <p>Bakalaura darba (15 ECTS).</p> <p>Galvenās studiju formas ir lekcijas un konsultāciju sesijas, kurās mazās studentu grupās tiek detalizētāk pārrunātas lekciju tēmas. Otrajā gadā studentiem tiek piedāvāti arī semināri un viena pētniecības darbnīca saistībā ar izvēlēto specialitāti.</p> <p>Pabeidzot pirmo mācību gadu, studentiem ar vidējo atzīmi (GPA) virs 7.0 ir iespējams pieteikties goda programmai (<i>honours class</i>). Tas ir ārpusstudiju lekciju kurss, kurā īpaši apdāvinātiem studentiem ir iespēja padziļināti apgūt studiju programmas materiālu, analizējot akadēmiskos tekstus, veicot pētniecisko darbu un piedaloties diskusijās ar kolēģiem un pasniedzējiem.</p> <p>Roterdamas Erasma universitātē liela uzmanība pievērsta studijām ārzemēs. Došanās apmaiņas braucienā trešajā mācību gadā uz kādu no partneraugstskolām tiek ļoti stimulēta. Ja gadījumā studentam nav iespējams doties apmaiņas studiju braucienā, tad ir nepieciešams izvēlēties attiecīgi 3 izvēles lekciju kursus no kādas citas studiju programmas. Doties apmaiņas studiju braucienā var gan uz Eiropas valstīm, gan arī uz citām partneraugstskolām visā pasaulē.</p>
PRAKTISKĀ DARBA NOZĪME STUDIJU PROGRAMMĀ		
<p>Studija programma paredz divas prakses – prakse radošajā industrijā un prakse uzņēmumā. Praktiskas nodarbības plānotas arī studijuursos. Studiju kursa “Inovātīvu produktu izstrāde” ietvaros studenti komandās strādās pie reāla jauna produkta vai pakalpojuma prototipa izstrādes, apgūstot praksē tās metodes un instrumentus, kas tiek pielietoti jaunu produktu radīšanas procesā.</p>	<p>Programmas ietvaros studentiem ir vairākas iespējas izvēlēties kādu no praktiskajiem uzdevumiem, vai nu strādājot praksē kādā no kultūras vai radošo industriju organizācijām, vai arī pašiem veidojot kādu kultūras pasākumu. Kopā ir 3 izvēles kursi un 1 obligātais kurss, kas var tikt kvalificēti kā prakse.</p> <p>2. gadā tie ir</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kultūras vadības projekts (izvēles); - Darba prakse organizācijā (izvēles); <p>Trešajā studiju gadā tie ir</p>	<p>Otrajā studiju gadā studentiem ir jāiziet obligātā darba prakse ar specialitāti saistītā organizācijā. Prakses mērķis ir dot iespēju studentiem savas akadēmiskās zināšanas pielietot praksē, tajā pašā laikā gūstot papildus zināšanas par savas specializācijas profesionālo vidi, kā arī veidojot vērtīgus profesionālo kontaktu tīklus.</p> <p>Studenti paši ir atbildīgi par prakses vietas nodrošināšanu, universitātei nav savas oficiālas prakšu piedāvājuma vietnes, tomēr kontrolēta prakses atbilstība studiju</p>

	<p>- Individuāls liela mēroga projekts kultūras un radošo industriju jomā (obligātais);</p> <p>- Kultūras producēšanas sadarbības projekts (izvēles);</p> <p>Visas darba prakses tiek organizētas centralizēti caur universitāti, lai katram studentam palīdzētu piemeklēt piemērotāko. Tam paredzēta speciāla e-sistēma vietnē: https://careershubs.city.ac.uk</p> <p>Universitātes personāls palīdz definēt prakses mērķus. Tā kā universitāte atrodas Londonā, tas dod iespēju strādāt praksē daudzos lielākajos radošo industriju uzņēmumos Lielbritānijā. Visbiežāk tās ir lielās ierakstu kompānijas (PRS), daudzfunkcionālie mākslas centri (The Barbican, The Roundhouse), audiovizuālās mākslas producēšanas organizācijās (Warner Bros Studios) un citās mākslas un radošajās organizācijās (Arts Council, BBC Radio, MTV).</p>	<p>programmai. Tāpat ir pieejama detalizēta universitātes rokasgrāmata par prakses nosacījumiem un nepieciešamo dokumentāciju.</p> <p>Pastāv 3 veida darba prakses iespējas:</p> <p>Prakse kādā ar specialitāti saistītā kultūras vai radošā uzņēmumā Nīderlandē;</p> <p>Prakse kādā ar specialitāti saistītā kultūras vai radošā uzņēmumā ārzemēs;</p> <p>Pētniecības prakse Roterdamas Erasma universitātes kultūras, mākslas un komunikāciju skolā (studentiem, kuri plāno akadēmisko karjeru).</p>
<p>Visas studiju programmas paredz praksi nozares uzņēmumos, tiek veicināta integrācija darba tirgū. Visās programmās tiek uzsvērtā internacionalizācija (studiju posms ārvalstīs, starptautiskā sadarbība, meistarklases, starptautiski slaveno nozares profesionāļu vieslekcijas, dalība festivālos, kopražojumi u.c.). Salīdzinātajās programmās plānota svešvalodas apguve, kā arī ārvalstu speciālistu vieslekcijas svešvalodās. LKA un RTU kopīgajā studiju programmā salīdzinoši mazāks ir brīvās izvēles kursu apjoms, jo pie plānotā, salīdzinoši nelielā studentu skaita programmā un LKA un RTU esošā studiju plānojuma augstskolām nav iespējams administrēt lielu brīvās izvēles kursu daļu. Šī ir viena no iespējām, kā programmu attīstīt un pilnveidot.</p>		
BAKALAURA DARBS IR PĒTNIECĪBAS VAI RADOŠĀS DARBĪBAS ORIGINĀLDARBS		
<p>Bakalaura darbs ir patstāvīgs studenta pētījums par aktuālām radošo industriju tēmām, kas ietver tēmas teorētisku pamatojumu un empīriskas daļas izstrādi. Bakalaura darbs tiek izstrādāts studiju 3. kursā. Par bakalaura darbu tiek piešķirti 15 ECTS.</p>	<p>Trešajā kursā studentiem tiek nodrošināts laiks, lai veiktu studiju noslēguma pētniecisko darbu saistībā ar interesējošo tēmu kultūras un radošo industriju kontekstā.</p>	<p>3. studiju gadā studentiem paralēli ir jāizstrādā divi noslēguma darbi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Mākslas vai kultūras pasākuma producēšanas projekts; - Bakalaura darbs, kam jāatspoguļo iegūtās zināšanas un prasmes par mākslas un kultūras jomu (kopā 15 ECTS). <p>Pēdējā studiju gadā studentiem ir jāapmeklē arī bakalaura darba izstrādes lekciju kurss, kurā studenti tiek sadalīti grupās atbilstoši viņu izvēlēto tēmu pētījuma laukumam. Tādējādi iespējams apskatīt tēmas un atbildēt uz jautājumiem, kas ir vērtīgi visai grupai. Lekciju kursa rezultātā katrs students ir izvirzījis savu bakalaura darba pētījuma jautājumu.</p>

Lietuvas un Igaunijas augstskolās tiek realizētas atsevišķas radošo industriju programmas. Piemēram, Viļņas Ģedimina Tehniskā universitāte (Lietuva) īsteno bakalaura studiju programmu “Radošās industrijas” un Vītāuta Dižā universitātes (Lietuva) Mākslu fakultāte – bakalaura programmu “Radošās industrijas”, programmas tiek īstenotas lietuviešu valodā.

13. Studiju programmas salīdzinājums ar Latvijas augstskolu piedāvājumu

Augstākās izglītības studiju programmas, kuru nosaukumā vai saturā iekļautas radošo industriju tēmas un nozares, Latvijā realizē vairākās koledžās un augstskolās. Latvijā īstenotās bakalaura un maģistra līmeņa studiju programmas lielākoties piedāvā specializāciju kādā konkrētā radošo industriju nozarē. Atsevišķas programmas piedāvā plašāku radošo industriju kursu spektru, kas ļauj tās skatīt kā vairākām radošo industriju nozarēm piekrītošas izglītības programmas.

Latvijas Kultūras akadēmijas aģentūrā Latvijas Kultūras akadēmijas Latvijas Kultūras koledža (LKK) ir akreditēta koledžas studiju programma “Mākslas institūciju pārvaldība”, programmas apguves rezultātā tiek piešķirta kultūras menedžera kvalifikācija. Programmas specializāciju saturā iekļauti pamatkursi attiecīgo radošo industriju nozarēs: “Dizaina menedžments”, “Modes menedžments”, “Kultūras tūrisms”, “Izrāžu tehniskā apskatīšana”, “Mūzikas menedžments”, “Mediju producēšana”, “Reklāma un sabiedriskās attiecības”, “Radošā fotogrāfija”, “Gaismas dizains”, “Sārīkojumu vadīšana un veidošana”, “Muzikālo izrāžu izpildīšana”. Studiju saturs programmā “Radošās industrijas” tiks salāgots ar LKK studiju programmas “Mākslas institūciju pārvaldība” atsevišķu specializāciju studiju plānu, lai LKK absolventiem ir iespējams uzsākt studijas vēlākos studiju posmos programmas “Radošās industrijas” 3. studiju semestrī.

Apkopojot Latvijas augstskolu **bakalaura programmu piedāvājumu**, jāsecina, ka **pastāv profesionālās bakalaura programmas, kas saistītas ar inovāciju un uzņēmējdarbības apguvi, mākslu vai konkrētu radošo industriju nozaru apguvi, bet nav tādu programmu, kas sekmētu mākslas un uzņēmējdarbības kompetenču apvienojumu un būtu izteikti starpdisciplināras programmas, kādu piedāvā LKA un RTU kopīgā bakalaura programma.**

Uzņēmējdarbība un inovācijas

Rīgas ekonomikas augstskolā tiek piedāvāta spēcīga profesionālā bakalaura programma uzņēmējdarbībā “Economics and business”, kurā bez uzņēmējdarbības un ekonomikas kursiem ietverti arī kritiskās domāšanas, vizuālās inteliģences un prezentēšanas prasmju u.c. kursi, taču trūkst kultūras un radošuma komponente.

Banku augstskolā bakalaura līmenī tiek piedāvāta profesionālā bakalaura programma “Inovācijas un produktu attīstība uzņēmējdarbībā”, kurā iegūstamā kvalifikācija ir uzņēmumu un iestāžu vadītājs ar profesionālā bakalaura grādu uzņēmējdarbības vadīšanā. Šīs programmas mērķī izcelta radošas personības izveides nepieciešamība, lai sekmētu inovāciju un produktu attīstību. Programmā ietvertie lekciju kursi nodrošina uzņēmējdarbības vadīšanas kvalifikācijas iegūšanai nepieciešamās zināšanas, prasmes un kompetences, programmā ietverts viens lekciju kurss “Līderība un radošo spēju attīstība” (2 KP), kas tieši vērsts uz radošo spēju attīstību, vairākos citos lekcijuursos tiek aplūkots inovāciju jēdziens produktu un procesa vadībā, kā arī lietišķā un starpkultūru saskarsme. Banku augstskolas uzņēmējdarbības koledža piedāvā arī profesionālo programmu “**Mārketinga un reklāma**” ar

kvalifikāciju “Reklāmas komercdarbības pakalpojumu speciālists”, kas orientēta uz speciālistu sagatavošanu vienā radošo industriju nozarē.

Liepājas universitātē profesionālajā bakalaura studiju programmā “Biznesa un organizāciju vadība” iespējams apgūt četrus apakšvirzienus: uzņēmējdarbības procesu vadība; cilvēkresursu vadība; sabiedrisko attiecību vadība; ārējo sakaru vadība, kurā ietverti vadības teorijas, ekonomikas teorijas; uzņēmējdarbības; mārketinga; finanšu grāmatvedības; finanšu teorijas; biznesa vadības instrumentu lekciju kursi, arī starptautiskais mārketinga, pārmaiņu vadība, pasākumu organizēšana, starpkultūru komunikācija u. c.

Ekonomikas un kultūras augstskolas profesionālās bakalaura studiju programmas “Inovatīvā ekonomika un uzņēmējdarbība” absolventiem tiek piešķirts profesionālais bakalaura grāds ekonomikā un ekonomista kvalifikācija, kas nav pielīdzināma LKA un RTU kopīgās programmas ievirzei. No kultūras, mākslas vai humanitāro zinātņu kursiem šajā programmā ietverts tikai filozofijas lekciju kurss.

Baltijas Starptautiskā akadēmijas 2.līmeņa augstākās izglītības programma “Uzņēmējdarbība” piedāvā iegūt uzņēmējdarbības vadītāja kvalifikāciju. Programmas absolventi iegūst zināšanas un prasmes, kas nodrošina iespēju izveidot savu biznesu vai veiksmīgi strādāt uzņēmējdarbībā, vadīt nodaļas un uzņēmējdarbības struktūrvienības finanšu, komercijas, tūrisma, apdrošināšanas, IT jomās.

Kultūras vadība

Liepājas universitātē piedāvā iegūt profesionālo bakalaura grādu kultūras vadībā ar kvalifikāciju “Kultūras darba vadītājs”. Šī programma saturiski ir vistuvākā LKA un RTU kopīgajai programmai “Radošās industrijas”, šajā programmā iekļauti tādi lekciju kursi kā vadības teorija, ekonomikas teorija, finanšu teorija, uzņēmējdarbība, kultūras studijas, pasaules literatūra un kultūra, kultūrmārketinga, pasākumu loģistika, kultūras identitāte, pasaules un Baltijas mūzikas, mākslas, kino un teātra vēsture, kultūrpolitika, pasākumu organizēšanas metodika un producēšana, pasākuma audiovizuālais un tehniskais nodrošinājums, dizaina menedžments, radošo industriju attīstība. Tiek paredzēts, ka programmas beidzēji varēs gan strādāt valsts vai pašvaldības iestādē, kas ir galvenais šīs programmas akcents, gan veikt uzņēmējdarbību, gan izstrādāt radošus kultūras produktus vai pakalpojumus, piedalīties kultūrpolitikas vadlīniju izstrādē.

Ekonomikas un kultūras augstskolas profesionālajā bakalaura studiju programmā “Kultūras vadība” iegūstams profesionālais bakalaura grāds kultūras uzņēmējdarbībā un kultūras iestādes vadītāja kvalifikācija. Programmā ietverti gan humanitāro, gan sociālo, gan vadībzinību priekšmeti, tomēr plānotie programmas gala rezultāti ir atšķirīgi no LKA un RTU kopīgajā programmā plānotajiem rezultātiem. EKA paredz, ka pēc studiju programmas apguves absolvents zinās kultūras teorijas un antropoloģijas pamatnostādnes, pasaules un Latvijas kultūras un mākslas vēstures aspektus un mūsdienu tendences, pētniecības metodes un iespējas kultūras un vadības jautājumos, kā arī pratīs producēt pasākumu, izveidot tā scenāriju un režiju, sagatavot projekta pieteikumu par projektu kultūras nozarē, īstenot projektu kultūras nozarē, izstrādāt pasākumu programmas, attīstības

stratēģijas un sociālo mediju aktivitāšu plānus kultūras organizācijām. Uzņēmējdarbības prasmes programmā netiek akcentētas.

Baltijas Starptautiskās akadēmijas profesionālajā bakalaura studiju programmā “Kultūras vadība” iespējams iegūt kultūras projektu vadītāja kvalifikācija un bakalaura grādu kultūras vadībā. Programmas galvenie akcenti - projektu izstrāde un vadība profesionālajā mākslā vai populārajā un atpūtas kultūrā.

Citās Latvijas augstskolās piedāvātās bakalaura programmas paredz padziļinātu konkrētu radošo industriju nozaru apguvi, nevis piedāvā horizontāli apgūt radošajās industrijās nepieciešamās zināšanas un prasmes.

Arhitektūra un dizains

Bakalaura programmas studiju virzienā “Arhitektūra un būvniecība” realizē vairākas augstskolas. Rīgas Tehniskā universitāte (RTU) un Rīgas Starptautiskās ekonomikas un biznesa administrācijas augstskolā (RISEBA) piedāvā akreditētu bakalaura studiju programmu “Arhitektūra”. Rīgas Celtniecības koledžā ir akreditēta koledžas studiju programma “Arhitektūra”, Latvijas Lauksaimniecības universitāte realizē akreditētu bakalaura studiju programmu “Ainavu arhitektūra”. Savukārt studiju virzienā “Mākslas” ir akreditētas sekojošas dizaina studiju programmas:

- Latvijas Universitātē - profesionālā bakalaura studiju programma “Māksla”, absolvents iegūst interjera dizainera vai grafikas dizainera kvalifikāciju;
- Rēzeknes Tehnoloģiju akadēmijā - profesionāla bakalaura studiju programma “Interjera dizains”;
- Ekonomikas un kultūras augstskolā - profesionāla bakalaura studiju programma “Interjera dizains”;
- Daugavpils Universitātē un Liepājas Universitātē - profesionālas bakalaura studiju programmas “Dizains”.

Televizija, radio un interaktīvie mediji, izdevējdarbība, reklāma, izpildītājmāksla

Studiju programmas studiju virzienā “Mākslas”:

- Latvijas Kultūras akadēmijas akadēmiskā bakalaura studiju programma “Audiovizuālā māksla”;
- Rīgas Starptautiskās ekonomikas un biznesa administrācijas augstskolas (RISEBA) profesionālā bakalaura studiju programma “Audiovizuālā mediju māksla”;
- Liepājas Universitātes bakalaura studiju programma „Jauno mediju māksla”;
- Rīgas Stradiņa universitātes akadēmiskā bakalaura studiju programma “Multimediju komunikācija” studiju virzienā “Informācijas un komunikācijas zinātnes”.

Kultūras mārketinga un reklāmas nozare iekļauta šādu studiju programmu saturā:

- Rīgas Stradiņa universitātes akadēmiskā bakalaura studiju programma “Starptautiskais mārketinga un reklāma” studiju virzienā “Vadība, administrēšana un nekustamo īpašumu pārvaldība”,

- Biznesa augstskolas “Turība” koledžas studiju programmas “Reklāma uzņēmējdarbībā” un “Mārketings un tirdzniecība”, profesionālā bakalaura studiju programma “Mārketings un tirdzniecības vadība” studiju virzienā “Informācijas un komunikācijas zinātnes”;
- Latvijas Biznesa koledžas studiju programma “Reklāmas menedžments” studiju virzienā “Vadība, administrēšana un nekustamo īpašumu pārvaldība”;
- Daugavpils Universitātes profesionālā bakalaura studiju programma “Māksla”, profesionāla bakalaura studiju programma “Mākslas menedžments” studiju virzienā “Mākslas”.

Mūzika

Jāzepa Vītola Latvijas Mūzikas akadēmijā ir akreditētas profesionālās bakalaura studiju programmas “Mūzika un skatuves māksla”, “Mūzikas vēsture un teorija”, “Diriģēšana”, “Horeogrāfija”, “Instrumentālā mūzika”, “Kompozīcija”, “Vokālā mūzika”, akadēmiskā maģistra studiju programma “Mūzika” studiju virzienā “Mākslas”, kā arī profesionālās bakalaura studiju programmas “Profesionālo mūzikas priekšmetu skolotājs” un “Vispārējās izglītības mūzikas skolotājs” studiju virzienā “Izglītība, pedagoģija un sports”. Daugavpils Universitātē ir akreditēta profesionālā bakalaura studiju programma “Mūzika” studiju virzienā “Mākslas”. Rīgas Pedagoģijas un izglītības vadības akadēmijā (RPIVA) ir akreditēta profesionālā bakalaura studiju programma “Mūzikas skolotājs” studiju virzienā “Izglītība, pedagoģija un sports”.

Vizuālā māksla

Ar vizuālo mākslu saistītas bakalaura studiju programmas studiju virzienā “Mākslas” realizē Latvijas Mākslas akadēmija, programmas tiek realizētas arī reģionu filiālēs. Daugavpils Universitātē un Liepājas Universitātē ir akreditētas jau minētās dizaina un mediju programmas.

Kultūras mantojums un kultūras izglītība

Kultūras vēstures un teorijas pamatprincipu apguve iekļauta vairākās iepriekš minētajās studiju programmās, kā arī Daugavpils Universitātes bakalaura studiju programmā “Austrumeiropas kultūras un biznesa sakari” studiju virzienā “Vēsture, filozofija un radniecīgās zinātnes”.

LKA un RTU kopīgā studiju programma “Radošā industrijas” no aplūkotajām nozares studiju programmām Latvijā atšķiras ar izteikto starpdisciplināritāti, mākslas un uzņēmējdarbības kompetenču apvienojumu, kas sekmē inovāciju radīšanu. Programma piedāvā apgūt dažādu radošo industriju sektorus, jo dažādu jomu pārzināšana radošo industriju nozarē uzskatāma par konkurētspējas priekšrocību. Programma saturā ir nodrošināts teorētiskās un praktiskās ievirzes kursu līdzsvars.

14. Studiju programmas īstenošanā iesaistītās struktūrvienības un personāls, palīgpersonāls

Studiju procesu pamatā nodrošina LKA Kultūras socioloģijas un menedžmenta katedra un RTU IEVF Inovāciju un uzņēmējdarbības vadības katedra, tās mācībspēki un tehniskais personāls. Papildu tiek

iesaistītas arī šādas RTU struktūrvienības:

- Inženiermatemātikas katedra (12501);
- Uzņēmumu finanšu un ekonomikas katedra (22702);
- Teritoriju attīstības pārvaldības un pilsētekonomikas katedra (22503);
- Darba un civilās aizsardzības institūts (22000).

un sekojošas LKA struktūrvienības:

- Teātra un audiovizuālās mākslas katedra;
- Starpkultūru komunikācijas katedra;
- Kultūras teorijas un vēstures katedra;
- Studiju departaments.

RTU IEVF Inovāciju un uzņēmējdarbības vadības katedra kā arī LKA Kultūras socioloģijas un menedžmenta katedra nodrošina studiju un metodisko darbu: izveido un atjauno studiju priekšmetu programmas, nodrošina atbilstošo studiju priekšmetu docēšanu, bakalaura darbu vadīšanu un aizstāvēšanu un veic citas ar mācību, metodisko un zinātnisko darbu saistītas aktivitātes.

Katra augstskola ir apstiprinājusi programmas direktoru, programmas uzraudzība un īstenošana notiek abu programmas direktoru sadarbībā. LKA programmas direktore ir docente Agnese Hermane, kurai ir ilgstoša akadēmiskā un administratīvā darba pieredze, tai skaitā LKA akadēmiskās maģistra studijas “Mākslas” apakšprogrammas “Kultūras menedžments un radošās industrijas” vadīšanā LKA, kā arī radošo industriju organizācijās un projektos. RTU programmas direktors – asociētais profesors Deniss Šceulovs, kuram ir akadēmiskā (t.sk. starptautiskā) un administratīvā darba pieredze, kā arī pedagoģiskā pieredze uzņēmējdarbības, e-komercijas, kā arī jauno produktu izstrādes jomās.

Programmas direktori sadarbībā ar augstskolu vadību un struktūrvienībām veido Programmas stratēģiju, nodrošina Programmas vadību, risina konkrētos ar studijām saistītos jautājumus.

Ar studiju saturu un organizāciju saistītie jautājumi, ja tie ir katedras kompetences ietvaros, tiek izvirzīti un apspriesti LKA un RTU katedru sēdēs. Jautājumi, kas pārsniedz katedras kompetences ietvarus un skar augstskolu stratēģisko virzību kopumā, tiek izskatīti LKA Studiju programmu padomē vai RTU fakultātes Domē, vai tiek iesniegtas izskatīšanai augstskolu Senātos.

LKA katedru palīgpersonāls - katedras vadītājs ir atbildīgs par programmas studiju kvalitātes nodrošināšanu, docētāju piesaisti, katedras sekretārs iesaistās programmas praktiskās darbības nodrošināšanā, nodrošina dokumentācijas apriti, informē par aktuālajām izmaiņām programmas īstenošanas gaitā.

LKA Studiju departaments sadarbībā ar RTU Studiju daļu nodrošina studiju procesa plānošanu un studiju dokumentācijas sagatavošanu.

Studiju programmas īstenošanā iesaistītais LKA Studiju departamenta palīgpersonāls: studiju departamenta vadītājs atbild par studiju programmu realizāciju LKA, studiju procesa uzraudzību; Studiju departamenta vadītāja vietnieks darbā ar studējošajiem pārrauga studējošo līgumu slēgšanu, nodrošina stipendiju, kredītu piešķiršanu studentiem, sagatavo informāciju par studiju maksājumiem,

atbild uz studentus interesējošiem jautājumiem saistībā ar studiju procesu; Studiju departamenta vadītāja vietnieks darbā ar docētājiem nodrošina docētāju darba plānošanu, Studējošo servisa speciālists kārtu studentu lietvedības dokumentāciju, izsniedz izziņas un konsultē studējošos par visiem studiju jautājumiem; Studiju programmu padomes lietvedis veic studiju kursu pielīdzināšanas un individuālo studiju plānu sagatavošanu. Studiju programmu direktors pārauga tālākizglītības un profesionālās pilnveides programmu realizāciju.

Prakšu koordinēšanu, piedāvājumu apkopošanu un studentu informēšanu veic LKA prakšu koordinators, kā arī RTU karjeras centra darbinieki - studentu servisa centra vadītāja, kas atbild par dibināšanu un kontaktu uzturēšanu ar potenciālajiem darba devējiem, studentu servisa centra projektu vadītāja, kas atbild par koordinācijas jautājumiem, karjeras konsultante, kas konsultē un informē par nodarbinātības iespējām, piedāvā seminārus par profesionālās karjeras veidošanu pēc konkrētas izglītības iegūšanas RTU, informē par aktualitātēm darba tirgū, par prakses iespējām Latvijā un ārzemēs. Psihologe sekmē studentu sekmīgu adaptāciju augstskolas vidē, nodrošinot vispusīgu psiholoģisko atbalstu

LKA Komunikācijas un starptautiskās sadarbības departaments un RTU Starptautiskās sadarbības departaments un RTU Ārzemju studentu departaments nodrošina sadarbību ar citu valstu augstskolām, citām institūcijām, mūžizglītības programmas Erasmus+ īstenošanu un dalību starptautiskajos projektos.

LKA Komunikācijas un starptautiskās sadarbības departaments, RTU Sabiedrisko attiecību departaments nodrošina programmas mārketingu un studentu piesaistes aktivitāšu veikšanu. Departamenta palīgpersonāls - sabiedrisko attiecību vadītājs un sabiedrisko attiecību un mārketinga speciālists rūpējas par informācijas apriti, iekšējās un ārējās komunikācijas nodrošināšanu, ievieto aktuālo informāciju augstskolu mājas lapās un sociālajos tīklos, fotodokumentē nozīmīgākos notikumus programmas īstenošanas laikā.

LKA Radošās darbības centra galvenais uzdevums ir savienot studējošo akadēmiskās zināšanas ar radošu praksi. Pie centra darbiniekiem studējošie var pieteikties gan kā ideju iniciatori, gan izpildītāji, gan darboties prakses ietvaros. Radošās darbības centrs studiju laikā sniedz atbalstu studējošiem dažādu pasākumu rīkošanā.

Studiju un zinātniskās darbības bāzi studentiem nodrošina LKA un RTU bibliotēkas un to palīgpersonāls - bibliotēkas vadītāji, bibliotekāri. Sadarbības līgums starp LKA un Latvijas Nacionālo bibliotēku (noslēgts 2015. gada 27. martā, skat pielikumu nr. 19) paredz, ka LKA studējošajiem tiek piedāvātas mūsdienu prasībām atbilstoši aprīkotas telpas, kā arī aparatūra ar profesionālu datorgrafikas, fotoapstrādes, skaņas, audio failu apstrādes programmatūru LNB audiovizuālajā lasītavā un skaņu ierakstu studijā. LNB piedāvā arī jaunākās grāmatas un filmas. LKA bibliotēkā pieejams plašs mākslas, humanitāro un sociālo zinātņu literatūras klāsts, savukārt RTU bibliotēka un tajā pieejamās datu bāzes nodrošinās radošo industriju programmas studentiem ar uzņēmējdarbību saistītas literatūras pieejamību.

LKA saimniecības daļa - direktors, datortehniķis, datortehnikas administrators, mācību filmu studijas pārzinis, pārvaldnieks, uzvedumu daļas tehniskais speciālists risina un koordinē ar studiju programmas īstenošanu saistītos saimnieciskos jautājumus, tai skaitā mācību telpu un uzturēšanu, apkalpošanu un pareizas ekspluatācijas uzraudzīšanu.

RTU IEVF komandu veido 7 programmu direktori un katras programmas administrācijā iesaistītais palīgpersonāls, ko veido 19 personāla pārstāvji. Šis personāls veic studiju atbalsta procesus – studiju darba organizāciju, sabiedrisko un starptautisko attiecību nodrošinājumu, studentu lietvedību, tehnisko atbalstu virziena studiju programmās u.c. ar studiju programmas īstenošanu saistītus darbus. Kā svarīgākie palīgpersonāla amati minami biroja vadītājs, biroja administrators, lietvedis, sabiedrisko attiecību speciālists, datortīklu administrators un laboratorijas darbinieki. IEVF šobrīd studiju virziena īstenošanā ir iesaistīti 4 biroja vadītāji, kuru galvenie pienākumi un kompetence ir administratīvā (biroja) darba uzraudzība un vadība kopumā. To pienākumos ietilpst arī lietišķās sarakstes, informācijas aprites organizēšana, t.sk. ar sadarbības organizācijām Latvijā un ārvalstīs, telefona zvanu, e-pastu un korespondences plūsmu koordinēšana, vadītāja darba grafika plānošana, tikšanos un pieņemšanu organizēšana. Viņi var veikt arī vienkāršas finanšu uzskaites veikšana struktūrvienībā, dokumentācijas analīzi, novērtēšanu un kontroli, kā arī dažādu veidu ar pamatdarbību saistītu pārskatu sagatavošanu vadītāja uzdevumā un problēmu vai nestandarta situācijas risināšanu. 9 biroja administratori, kuru kompetencē ir administratīvā (biroja) darba īstenošana, apmeklētāju un studentu apkalpošana un standarta situāciju risināšana vai novirzīšana pie atbildīgajiem speciālistiem, t.sk. sūdzību vai iesniegumu novirzīšana izskatīšanai attiecīgajā struktūrvienībā. Viņiem jāprot izskaidrot dažādu studiju programmu un universitātes pakalpojumu atšķirības, jāsniedz palīdzība lēmumu pieņemšanā. Tāpat biroja administrators var atbildēt par dokumentu aprites procedūrām struktūrvienībā, t.sk. studentu lietu sagatavošana un nodošana lietvedībai. 2 studiju lietvežu galveno pienākumu sarakstā ietilpst struktūrvienības lietvedības organizēšana un uzturēšana, studentu uzņemšanas procesa nodrošināšana, nodarbību sarakstu veidošana, studējošo informēšana par izmaiņām studiju procesā, kā arī apmeklētāju un studentu apkalpošana un problēmu risināšana. Viņi var konsultēt un sniegt informāciju par studiju iespējām un tālākizglītību. Lietvedes vadītāja uzdevumā apkopo nepieciešamos datus, analizē 27 tos, kā arī sagatavo nepieciešamās atskaides, kā arī var veikt citus pienākumu struktūrvienības vadītāja uzdevumā. IEVF Sabiedrisko attiecību speciālista pienākumus veic darbiniece, kuras galvenie pienākumi un kompetence ir IEVF pozitīva tēla veidošana, kas ietver dažādu materiālu un dokumentu tulkošanu, kā arī informatīvo materiālu veidošana, apkopojot, sistematizējot un atjaunojot informāciju par struktūrvienībām, mājaslapas pilnveidošana un atjaunošana. Viens no galvenajiem pienākumiem ir mārketinga plāna izstrādāšana

un īstenošana. Sabiedrisko attiecību speciālistam nepārtraukti jāuztur kontakts ar IEVF starptautiskajiem sadarbības partneriem, kā arī jāstrādā pie jaunu partneru piesaistīšanas, kā arī jāorganizē sadarbības partneru vizītes, jākārtā formalitātes, delegāciju uzņemšanas u.tml. IEVF strādā 2 datortīklu administratori un laboratoriju darbinieki, kuru galvenie pienākumi un kompetence ir datortehnikas un biroja iekārtu uzturēšana, instalēšana, konfigurēšana. Viņiem jāveic sistēmas diagnostikas testi un jārisina problēmas sistēmā vai arī jāintegrē sistēmas un jārisina ar savietojamību saistītas problēmas. Viņu pārziņā ir operētājsistēmu un lietojumu (programmatūras) pakešu ar lielu lietotāju skaitu administrēšana, iekļaujot regulārus sistēmu testus. Datortīklu administratoriem un laboratoriju darbiniekiem jāplāno un jākoordinē nepārtraukta sistēmas funkcionēšana, jāanalizē nepieciešamie uzlabojumi, jānovērtē iespējamie risinājumi un jāsniedz ieteikumi vadībai. Fakultātē strādā arī nodarbību plānotāja, kuras pārziņā ir virzienā iekļauto studiju programmu nodarbību un telpu plānošana un izmaiņu koordinēšana un uzraudzība. Atsevišķās studiju programmās plānošana tiek veikta arī struktūrvienībās, tomēr visu šo procesu pārrauga fakultātes nodarbību plānotāja, lai nodrošinātu telpu efektīvu izmantošanu un akadēmiskā personāla optimālu darbību.

Programmas studentiem iespējams izmantot RTU Dizaina fabrikas, RTU IdeaLAB un RTU studentu biznesa inkubatora piedāvātās iespējas. Studentiem pieejama atvērtā tipa laboratorija «the Lab», kurā programmas studenti un akadēmiskais personāls var īstenot savas idejas, radot tām prototipus. Dizaina fabrikas rīcībā ir iespaidīgs tehnoloģiskais aprīkojums, arī četri dažādu izmēru 3D printeri un citas vērtīgas ierīces – lāzergriešanas, gravēšanas, lielformāta drukas, kā arī elektronikas darbnīca. 2016. gadā izveidots «RTU IdeaLAB», kas ir viens no RTU Dizaina fabrikas darbības virzieniem, kas veicina studentu ideju attīstīšanu, sniedzot plaša atbalsta iespējas. «RTU IdeaLAB» nodrošina dalībniekiem apmācības komandas veidošanā, idejas attīstīšanā, biznesa modelēšanā, pārdošanā un mārketingā, kā arī piedāvā ekspertu konsultācijas, koprades telpas, tīklošanu, tehnisko atbalstu produkta izstrādē, grāmatvedības un jurista pakalpojumus, kas būs nepieciešamas un noderīgas arī LKA un RTU kopīgajā programmā studējošajiem. Sadarbībā ar iepriekš minētajām RTU struktūrvienībām tiks īstenots arī programmā “Radošās industrijas” iekļautais studiju kurss “Inovātīvu produktu izstrāde un uzņēmējdarbība”, kas izstrādāts, pamatojoties uz progresīvo pasaules praksi un balstoties uz vairāk nekā 12 gadu pieredzi jaunu produktu apmācības metodoloģijas izstrādē un pilnveidē, un kura izstrāde ir balstīta uz ilggadējo sadarbības pieredzi ar Vestfoldas un Buskerudas universitātes koledžu (Vestfold and Buskerud University College – angļu val.) Norvēģijā studiju kursa Produktu dizains un attīstība realizācijā RTU MBA programmā “Inovācijas un uzņēmējdarbība”.

15. Studiju programmas infrastruktūras nodrošinājums un īstenošanai nepieciešamās materiāltehniskās bāzes raksturojums

Programmas studiju process tiek organizēts divās LKA ēkās - Ludzas ielā 24 un Dzirnavu ielā 46, kā arī RTU Inženierekonomikas un vadības fakultātē Kalnciema ielā 6.

Auditorijas/ darba telpas	LKA / Ludzas ielā 24	LKA / Dzirnavu ielā 46	RTU IEVF / Kalnciema ielā 6	RTU Ķīpsalas 6 un Ķīpsalas 10
Telpas lekcijām un praktiskajām nodarbībām	437 m ² + 120 m ²	111 m ² + 320 m ²	3400 m ²	3500 m ² + 500 m ²
Bibliotēka	35 m ²	---	---	2240 m ²
RTU Dizaina fabrika /	---	---	---	300 m ²

LKA un RTU visās ēkās ir pieejams bezvadu internets, kas nodrošina 90% pārklājuma. Auditorijas ir aprīkotas atbilstoši studiju procesa vajadzībām, visās auditorijās ir dators, projektor un ekrāns, tāfele, pēc nepieciešamības auditorijas iespējams aprīkot arī ar citu tehniku. Pieejamas datorklases un telpas ar transformējamiem galdiem, kuras var pielāgot semināriem, apaļā galda diskusijām u.c. RTU zinātniskajā bibliotēkā 24/7 pieejama darba telpa studentiem.

16. Studiju programmas izmaksas, finansēšanas avoti

Programma tiks finansēta no Latvijas Kultūras akadēmijai piešķirtās valsts budžeta dotācijas (programmā plānotās budžeta vietas nodrošina LKA) un studējošo studiju maksas, kā arī no Eiropas Savienības un Latvijas zinātnes, izglītības un jaunrades fondu konkursu kārtībā piešķirtajiem līdzekļiem akadēmiskā personāla un studējošo mobilitātei, praksēm u.c.

Programmā plānotas 10 no valsts budžeta finansētas studiju vietas, kā arī 15 – 20 vietas par studiju maksu. Pilna laika klātienes studijām maksa 2017./2018. studiju gadā ir noteikta EUR 2100, kas ir apstiprināta ar LKA un RTU Senātu lēmumu.

Augstskolas sadarbības līgumā (skat.pielikumu nr. 15) vienojušās par savstarpējo norēķinu kārtību.

17. Studiju programmas sadarbība ar darba devējiem, profesionālajām organizācijām

LKA un RTU kopīgās studiju programmas “Radošās industrijas” īstenošanas laikā dažādu studiju kursu ietvaros plānotas studējošo mācību vizītes uz dažādiem uzņēmumiem, kultūras organizācijām, tikšanās ar to vadītājiem un darbiniekiem. Piemēram, studiju kursā “Radošo industriju nozaru menedžments” plānotas un saskaņotas tikšanās ar nozares profesionāļiem, t.sk. Ģertrūdes ielas teātra vadītāju Maiju Pavlovu, mūzikas menedžeri *Every Little Thing* valdes locekli un grupas *Carnival Youth* menedžeri Gunu Zučiku, Valsts akadēmiskā kora “Latvija” producenti Ievu Vītiņu, kino

producenti Daigu Livčāni, TV *Latvian Art Directors Club* valdes pārstāvjiem (<http://ladc.lv/par-ladc/>) u.c. LKA karjeras nedēļas un RTU karjeras dienu ietvaros studentiem tiek nodrošinātas tikšanās ar potenciālajiem darba devējiem un profesionālo organizāciju pārstāvjiem, augstskolu absolventiem, kuri kļuvuši par darba devējiem. Sadarbība ar darba devējiem intensīvi norisinās arī prakšu nodrošināšanas procesā.

Plānotas arī partnerības ar ārvalstu institūcijām. Patlaban LKA uzsākusi sadarbību ar Amsterdamas lietišķo zinātņu universitāti (Stichting Hogeschool van Amsterdam), Edinburgas Napjē universitāti (Edinburgh Napier University), Minsteres Lietišķo zinātņu universitāti (Fachhochschule Muenster) projektā par radošās uzņēmējdarbības apmācības metožu pilnveidošanu, mākslas un biznesa augstskolu studējošo un akadēmiskā personāla sadarbības un kompetenču pilnveidošanai “Creative Entrepreneurial Learning Lab For Impact in Europe”, kas cita starpā paredz Rīgā 2020. gadā organizēt starptautisku radošo industriju un radošās uzņēmējdarbības konferenci.

18. Studiju programmā paredzētās prakses un to plānojums

Lai nodrošinātu absolventu kvalifikāciju un sagatavotu viņus darba tirgus prasībām, akadēmiskās bakalaura studiju programmas „Radošās industrijas” obligātās izvēles daļā iekļauta arī prakse (kopā 6 kredītpunktu apjomā). To veido 2 daļas: *Prakse radošajā industrijā* un *Prakse uzņēmumā* (skat. pielikumu nr. 13). Prakse radošajā industrijā ir 3 KP apjomā un notiek 3.studiju semestrī, tās norisi pārrauga LKA. Prakse uzņēmumā ir 3 KP apjomā un tiek organizēta 5.studiju semestrī, tās norisi pārrauga RTU. Abas prakses ļauj iepazīt gan kultūras, gan radošās uzņēmējdarbības nozaru specifiku, ļauj izmantot citos studiju kompetenču blokos apgūtās teorētiskās zināšanas, nostiprināt tās un attīstīt praktiskās iemaņas, izmantojot tās reālā darba vidē. Prakse ļauj studējošajiem arī paplašināt kontaktu/pazīstamo nozares profesionāļu loku. Praksi studējošie var iziet gan sevis izvēlētās organizācijās un uzņēmumos, gan tajos, ko piedāvā LKA un/vai RTU. (Pielikumā nr.12 LKA un RTU sadarbības partneru sarakstu un noslēgtos sadarbības līgumus par prakšu nodrošināšanu.) Studējošie praksi var īstenot arī, izmantojot ERASMUS+ programmas mobilitātes iespējas. Prakses ilgums ir no 2 līdz 12 mēnešiem un par praksi tiek piešķirti kredītpunkti (3 ECTS par 1 mēnesi ilgu prakses periodu). Prakšu mobilitātē ik gadu dodas apmēram 6-8 studenti un apmēram puse no viņiem izvēlas institūcijas, kas ir saistītas ar radošo industriju jomu (deju kompānijas, teātri, filmu studijas u.tml.). Prakses īstenošanu pārrauga programmas direktori un LKA Prakses koordinators. Prakses norisi reglamentē programmas „Radošās industrijas” prakses nolikums (pielikums nr. 13).

Atbalstu prakšu vietu meklēšanā un koordinēšanā sniedz LKA prakšu koordinators un RTU karjeras centrs. Papildus studentiem iespējams apgūt praktiskas iemaņas, līdzdarbojoties starptautiskās sadarbības platformā «Demola Latvia», izmantojot RTU Dizaina fabrikas, RTU IdeaLAB, LKA Radošās darbības centra vai LKA Zinātniskās pētniecības centra piedāvātās praktisko iemaņu apguves iespējas.

19. Absolventu nodarbinātības iespējas atbilstoši iegūstamajam grādam

Studiju programmas „Radošās industrijas” absolventu nodarbinātības prognozes var veikt, pamatojoties uz līdzšinējo LKA akadēmiskās bakalaura studiju programmas „Mākslas” apakšprogrammu „Kultūras teorija un menedžments”, “Kultūras socioloģija un menedžments”, kā arī LKA akadēmiskās maģistra studiju programmas „Mākslas” apakšprogrammas “Kultūras menedžments un radošās industrijas” absolventu nodarbinātības datiem.

Dati liecina, ka uzskaitīto LKA apakšprogrammu absolventi, izmantojot studijās iegūto plašo teorētisko bāzi un attīstīto radošo un kritisko domāšanu, kā arī praktiskās zināšanas, spēj strādāt gan kultūras institūcijās – kultūras centros, muzejos, teātros, koncertzālēs, bibliotēkās u.c. –, gan ar medijiem saistītos uzņēmumos (televīzijā, ziņu portālos, radio, laikrakstu izdevniecībās), kā arī pētniecībā. Tāpat daļa absolventu iesaistās radošos projektos (izstādēs, izrādēs, festivālos u.tml.), kā arī kļūst par pašnodarbinātajiem, piedāvājot savus radošos pakalpojumus (piem., dizains, rakstniecība, literatūrkritika, žurnālistika u.c.). Absolventiem ir augstas komunikācijas un radošās spējas, kas noder arī darbā sabiedriskajās attiecībās, mārketingā, reklāmā.

Šajā programmā iegūtās papildus zināšanas par radošo industriju darbību, kā arī attīstītā loģiskā, biznesa un uz inovācijām vērstā domāšana ļauj absolventiem iekļauties arī uzņēmējdarbības un ar biznesu saistītajā nodarbinātības sektorā, ļaujot pašiem veidot sev darba vietas, dibināt jaunuzņēmumus, attīstīt biznesa idejas gan Latvijā, gan ārzemēs.

Studiju programmas absolventi būs speciālisti, kuri spēs piedāvāt daudzpusīgus inovatīvus risinājumus. Absolventi varēs strādāt radošo industriju, kultūras, mākslas, dizaina, uzņēmējdarbības jomās un tām radniecīgās nozarēs, spēs paši veidot jaunus produktus un pakalpojumus, dibināt uzņēmumus, piedalīties starta-uzņēmējdarbībā, strādāt radošo industriju uzņēmumos un kultūras organizācijās, organizēt projektus un pasākumus, atbalstīt radošo personu karjeru veidošanu, sekmējot kultūras un radošo industriju attīstību dažādos sektoros un savstarpējo nozaru sadarbību. Programmas absolventi spēs arī veikt pētījumus nozarē, lai veidotu sabiedrībā izpratni par radošo industriju nozīmi.

Radošo industriju nozare veido relatīvi jaunu tautsaimniecības attīstības virzienu, kuram ir nenovērtējama loma citu tautsaimniecības sektoru inovāciju potenciāla sekmēšanā. Tāpēc programmas absolventu iespējas apsverot, jākoncentrējas ne tikai uz esošā darba tirgus pieprasījuma apkalpošanu, bet arī uz tādu speciālistu sagatavošanu, kuri var sekmēt radošo industriju nozares attīstību un eksportspējas palielinājumu. LKA un RTU kopīgā akadēmiskā bakalaura studiju programma “Radošās industrijas” veidota saskaņā ar *Latvijas Nacionālās attīstības plānu 2014–2020* (NAP, 2012), kurā paredzēta gan radošo industriju eksporta īpatsvara palielināšana no 1,09% 2009. gadā uz 1,6% 2020. gadā, gan kultūras un radošo industriju jomā strādājošo uzņēmumu īpatsvara no visiem uzņēmumiem palielināšana no 6% 2009. gadā uz 7,5% 2020. gadā. Tieši

radošajās industrijās ir vērojams vislielākais jaunuzņēmumu pieaugums. Šo uzņēmumu dibinātāji ir gados jauni cilvēki (t.s. *Net un Next paaudzes*) ar atšķirīgām prasmēm, iemaņām uzņēmējdarbībā, kultūrā u.c. jomās. Turklāt jaunuzņēmumu dzīves cikls un darbība ir atšķirīga no klasiskajiem uzņēmumiem un prasa no to dibinātājiem, īpašniekiem un darbiniekiem radošu domāšanu, elastīgumu, jaunu biznesa pieredzi, ko studenti varēs attīstīt, apgūstot “Radošo industriju” studiju programmu.

20. Darba devēju un nozares speciālistu iesaiste studiju programmas izstrādē

LKA un RTU kopīgās studiju programmas “Radošās industrijas” izstrādē tika iesaistīti LKA un RTU mācītbspēki, no kuriem daudzi ir arī nozarē strādājoši profesionāļi.

Saskaņā ar LKA un RTU noslēgto līgumu par sadarbību kopīgas programmas izstrādāšanai un īstenošanai (noslēgts 2016. gada 20. decembrī, skat. pielikumu nr.14) tika izveidota darba grupa 6 cilvēku sastāvā, kur piedalās 3 LKA un 3 RTU pārstāvji (LKA un RTU rīkojumi par darba grupu izveidi pielikumā nr.14).

Programmas izstrādē iesaistījās arī LKA Kultūras menedžmenta un radošo industriju maģistra programmas studenti, kuru vidū ir uzņēmēji, pašvaldību kultūras centru, teātru un muzeju darbinieki, kā arī kino, mārketinga un reklāmas, dizaina speciālisti.

Programmas izstrādē tika iesaistīti arī nozares profesionāļi, potenciālie darba devēji, ar kuriem notika vairākkārtējas personīgas konsultācijas programmas izstrādes gaitā:

- 1) SIA Excolo vadītājs Gints Klāsons, kura vadītais uzņēmums nodarbojas ar konsultēšanu komercdarbībā un vadībzinībās kā arī sniedz tirgus un sabiedriskās domas izpēti pakalpojumus;
- 2) Modes dizainers un mākslinieks, zīmola STATUS BY SHTAMGUTS izveidotājs, Latvijas Mākslas akadēmijas docents Artis Štamgūts;
- 3) Inta Šoriņa, Liepājas Tūrisma informācijas centra vadītāja;
- 4) Amsterdamas universitātes Ekonomikas un uzņēmējdarbības fakultātes doktorante Ieva Rozentāle, kura pēta biznesa modeļus radošajās industrijās, kultūras un biznesa aspektus biznesa modeļu izvēlē.

20. Neatkarīgas programmu ekspertīzes atzinums

Programmas “Radošās industrijas” kvalitāti pirms apstiprināšanas LKA un RTU Senātā vērtēja pieaicināta eksperte – Cēsu Kultūras un Tūrisma centra direktora vietniece kultūras un attīstības jautājumos Ilona Asare (eksperta atzinums skatāms pielikumā nr.18.). Programma tika nosūtīta izvērtēšanai arī citiem nozares pārstāvjiem un pozitīvus atzinumus par programmas kvalitāti sniedza

LIAA Radošo industriju inkubatora vadītāja Liene Pērkone, Latvian Arts Director Club izpilddirektore Anete Franka, SIA Liels un Mazs direktore Alīse Nīgale LTV kultūras, izglītojošo, bērnu un izklaides raidījumu satura redaktore Gunta Sloga (atsauksmes pievienotas pielikumā nr. 18.). Atzinums tika lūgts arī Kultūras ministrijai, valsts sekretāra Sanda Voldiņa atzinums pielikumā nr. 18.

21. Izmantotie avoti

- Bacigalupo, M., P. Kampylis, Y. Punie, en G. Van den Brande (2016). EntreComp: The Entrepreneurship Competence Framework. Brussels: European Commission.
- Creative Economy Report (2008). United Nations. Pieejams: http://unctad.org/en/docs/ditc20082cer_en.pdf
- <https://www.theguardian.com/culture-professionals-network/culture-professionals-blog/2012/feb/20/can-creativity-save-business-world>
- Informatīvais ziņojums Par Viedās specializācijas stratēģijas izstrādi (2013) Pieejams: <http://www.ris3.lv/>
- Innovation Union Competitiveness Report (2011). Pieejams: http://ec.europa.eu/research/innovation-union/index_en.cfm?section=competitiveness-report&year=2011
- Izglītības attīstības pamatnostādnes 2014.-2020. gadam (2013). Pieejams: <http://tap.mk.gov.lv/mk/tap/?pid=40305684>
- Kultūrpolicies pamatnostādnes 2014.-2020. gadam „Radošā Latvija” (2014). Pieejams: <http://polsis.mk.gov.lv/documents/4877>
- Latvijas Kultūras akadēmijas attīstības stratēģija 2015–2020. gadam (2015). Pieejama: http://www.lka.edu.lv/assets/media/cms_page_media/728/APST_LKA_Attistibas_Strategija_2015_2020%2Bpielikumi_24_10_2016.pdf
- Latvijas Nacionālais attīstības plāns 2014. – 2020. gadam (2012). Pieejams: http://www.pkc.gov.lv/images/NAP2020%20dokumenti/20121220_NAP2020_apstiprinats_Saeima.pdf
- Latvijas radošo industriju darbība un priekšnoteikumi nozares mērķtiecīgai attīstībai (2013). Pieejams: https://www.km.gov.lv/uploads/ckeditor/files/kultura_timekli/petijumi/Zinojums-Latvijas%20radoso%20industriju%20darbiba%20un%20prieksnoteikumi%20nozares%20merktiecigai%20attistibai.pdf
- Report on a coherent EU policy for cultural and creative industries. (2016) Pieejams: <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-%2F%2FEP%2F%2FTEXT%2BREPORT%2BA8-2016-0357%2B0%2BDOC%2BXML%2BV0%2F%2FEN&language=LT>
- Report to the European Commission on Improving the quality of teaching and learning in Europe's higher education institutions (2013.) High Level Group on the Modernisation of Higher Education. Pieejams: http://ec.europa.eu/dgs/education_culture/repository/education/library/reports/modernisation_en.pdf
- Rīgas Tehniskās universitātes stratēģija 2014. – 2020. gadam (2014). Pieejama: http://www.rtu.lv/writable/public_files/RTU_rtu_strategija2014.2020._g..pdf
- Taylor S. (2012). Can creativity save the business world? The Guardian. Pieejams: <https://www.theguardian.com/culture-professionals-network/culture-professionals-blog/2012/feb/20/can-creativity-save-business-world>
- The art of management. Business has much to learn from the arts (2011). The Economist Schumpeter blog. Pieejams: <http://www.economist.com/node/18175675>
- The Economy of Culture in Europe (2006), KEA. Pieejams: http://ec.europa.eu/assets/eac/culture/library/studies/cultural-economy_en.pdf
- Par Zinātnes, tehnoloģijas attīstības un inovācijas pamatnostādnēm 2014.-2020. gadam (2013). Pieejams: <https://likumi.lv/doc.php?id=263464>

Kā arī salīdzinājumos izmantoto augstskolu mājaslapas

- Baltijas Starptautiskās akadēmijas mājaslapa. Pieejams: <http://bsa.edu.lv/lang/lat/>
- Banku augstskolas mājaslapa. Pieejams: <http://www.ba.lv>
- Biznesa augstskolas “Turība” mājaslapa. Pieejams: <http://www.turiba.lv/lv/>
- Daugavpils Universitātes mājaslapa. Pieejams: <https://du.lv/>
- Ekonomikas un kultūras augstskolas mājaslapa. Pieejams: <https://www.eka.edu.lv/>
- Jāzepa Vītola Latvijas Mūzikas akadēmijas mājaslapa. Pieejams: <http://www.jvlma.lv/>
- Latvijas Biznesa koledžas mājaslapa. Pieejams: <http://www.higher-education.com/lv/>
- Latvijas Lauksaimniecības universitātes mājaslapa. Pieejams: <http://www.llu.lv/>
- Latvijas Mākslas akadēmijas mājaslapa. Pieejams: <http://www.lma.lv/>
- Latvijas Universitātes mājaslapa. Pieejams: <http://www.lu.lv/>
- Liepājas universitātes mājaslapa. Pieejams: <https://www.liepu.lv/>
- LKA aģentūras Latvijas Kultūras koledžas mājaslapa. Pieejams: <http://kulturaskoledza.lv/>

- Londonas Sitijas Universitātes mājaslapa. Pieejams. Pieejams: <http://www.city.ac.uk/>
- Rēzeknes Tehnoloģiju akadēmijas mājaslapa. Pieejams: <http://www.ru.lv/>
- Rīgas Celtniecības koledžas mājaslapa. Pieejams: <http://www.rck.lv/>
- Rīgas Pedagoģijas un izglītības vadības akadēmijas mājaslapa. Pieejams <http://www.rpiva.lv/>
- Rīgas Starptautiskās ekonomikas un biznesa administrācijas augstskolas mājaslapa. Pieejams: <http://www.riseba.lv/>
- Rīgas Stradiņa universitātes mājaslapa. Pieejams: <http://www.rsu.lv/>
- Rīgas Tehniskā universitātes mājaslapa. Pieejams: <http://www.rtu.lv/>
- Roterdamas Erasma universitātes mājaslapa. Pieejams: <https://www.eshcc.eur.nl>
- Toronto Raierona universitātes mājaslapa. Pieejams: <http://www.ryerson.ca>